

Kiadó hivatal: muzeum-utca 8-ik szám.

Előfizetési árak: Egész évre 16 ft. Negyed évre 4 ft. Félévre 8 ft. Egy hónapra 1 ft 40.

A lap szétküldésére vonatkozó reklamatiók előfizetési pénzek és hirdetések a kiadó-hivatalba intézendők.

EGYETÉRTÉS

Szerkesztési iroda: muzeum-utca 8-ik szám.

A lap szellemi részét illető minden közlemény ide küldendő. Bérmentetlen leveleket csak ismert kezek től fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Budapest, július 15.

Megtörtént tehát ez is. Az országgyűlés elfogadta a romániai vasuti törvényjavaslatot.

Ugyan van-e javaslat — szegényítő az ország méltóságára, megalázó a nemzeti önérzetre, romboló az ország anyagi és szellemi terén — melyet ez a többség el nem fogadna?

Elfogad ez mindent, csak saját uralmának zsiros falaitól elvezhesse vigan és békében.

Elfogadott egy javaslatot, melyet rósznak nyilvánítottak még azok is, kik azt védelmezték. Elfogadott egy javaslatot, melyről be lön bizonyítva, mint kétszer kettő négy, hogy iparezikeinknek nem ad piacot a k e l e t e n, gabonáinkat pedig elüzi észak és nyugatról.

De hát mit törődik ezzel a többség, melynek egyetlen egy célja az, hogy maradjon t e b b s é g.

Nagyon szükséges volt, hogy a törvényjavaslat elfogadására oly képviselőket hívtak meg — a horvátokat — szavazni, akiknek nem kellett megérteni a javaslat indokolását, s csak szavazni kellett rá, hogy: igen.

Magyarország legfontosabb vasutvonalát 90 évre kiadtuk kezünkbe. Odaadtunk 90 évet a nemzet jövőjéből, hogy néhány hónap kiadásainak fedezésére kölcsönhöz juthassunk.

A múlt év végén, midőn felvettük a 153 millió kölcsön első felét, zálogba adtuk a nemzet összes létező vagyonát. most, hogy felvehessük a kölcsön második felét, eladjuk a nemzet jövőjét.

Nem esoda, ha találkoznak emberek, kik elméletükben keresgélve az utat, módot, melyen az ország ez iszonyu veszedelemből kimenekülhetne, már-már kezdik hinni, hogy békés uton talán lehetetlen is.

Hisz arra virradunk fel minden reggel, hogy ismét koldusabb a nemzet majd egy joggal, majd egy érdekekkel.

1867-től máig a nemzet állami jogait fecsereztük el, ma eljártuk az ország anyagi érdekeit — egymásután, de folytonosan, a míg lesz — vagy a míg a nemzetakarát utját nem állja.

Igen, míg a nemzetakarát utját nem állja. Mert csak úgy és akkor lesz a fenyegető élethalálveszélytől megmentve az ország, ha a nemzet szilárd akarata, miként azt Simonyi Ernő mai jeles beszédében hangsúlyozá, lehetetlenné teszi az eddig követett politika és gazdálkodás tovább folytatását.

A „Függetlenségi kör“ ma, csütörtökön a. u. 5 órakor ülést tart saját helyiségében (muzeum utca 8. szám.)

A kormány tetteinek káros hatását, eljárásának romlásos következményeit az ország fővárosára nézve nem vagyunk képesek jobban, hibeiben és igazabban tolmácsolni mi sem, mint tette ezt a képviselőház mai ülésében Steiger Gyula a j o b b o l d a l r ó l. Midőn beszédének egy részét ide iktatjuk, kifejezést adunk egyszersmind abbéli reményünknek, hogy ő, ki ily mélyen át van hatva a kormány intézkedéseinek káros voltáról, ezen intézkedések támogatására a nem fogja többé szavazatát adni. — Steiger többi közt következőleg szólott:

Minden agricultur országban kereskedelmi emporiumra van szükség: kétségtelenül meg kell tehát engedni azon következtetést is, hogy ezen kereskedelmi emporium létrejöttét, ha nem is mondom mesterséges módon elősegíteni, de legalább természetes fejlődésében megakadályozni nem szabad.

Hadd hivatkozhassam azokra, mik a multban e tekintetben történtek. Tett-e a törvényhozás a multban az ország fővárosának kereskedelméért ha csak negative is valamit? Hivatkozom azokra, mik eddig történtek. Megépítette az ország az alföldi vasutat s elvonta az alföld kereskedelmét. A ki alföldi buzát akar venni, menjen el Eszékre. Megépítette a hatvan-szolnoki vasutat s a Tisza vidéknek terményei, melyek eddig Budapesten voltak koncentrálva, most a főváros elkerülésével, vitetnek a hatvan-szolnoki vonalon piacra.

A tiszavidéki vasut, mely Budapestre szállította terményeinket, önmaga is küzdeni kénytelen még ma is azon körülménnyel, hogy végpontja nincs Budapesten, és azaz, hogy akármit tesz, egy szerencsétlen conventionál fogva, mely közte és az osztrák állam vasut közt fenáll, a

maga szállítványát Czepléden át kell adnia az osztrák államvasutnak, mely azután differentialis tarifája által Czeplédtől egyenesen átszállítja Bécsnek. Nézzük a keleti vasutat. Ez beszakad a tiszába s a mit előbb említettem, ugyan azon uton ismét bekövetkezik t. i. ez is beszakadt az osztrák államvaspályába. Nézzük az erdélyi vaspályát, szóval nézzünk meg minden vaspályát, a melyet eddig építettünk, vajjon van-e azok által az ország kereskedelmi emporiumának, a fővárosnak érdeke egy hajszálnyira is megóva? Nem inkább oda szolgálnak-e ezen vasutak, hogy az ország fővárosának kereskedelmét innét eltereljék? Méltóztassanak a déli vaspályát megtekinteni, vagy a magyar-nyugoti, melyről a pénzügyminiszter ur azt mondta, hogy szintén export pályá. Igen export pályá volna, ha Budapesttel volna összekötve, de most végpontja Székesfehérvár. — Export pályá a kassa-oderbergi, export pályá a magyar állam vasut, ámdé maga a magyar állam pályá van-e azon helyzetben, hogy az ország határain kívül a kassa-oderbergi befolyása nélkül exportálhasson.

Nézzük meg a vízi közlekedést! Volt nekünk eddig igen nevezetes hajózási vállalatunk; ott volt az első osztrák szabadalmazott gőzhajózási társulat és a magyar gőzhajózási vállalat. Tett minden ember a mit tehetett, a sajtó feljajdulva figyelemztette a kormányt, ne engedje ezt a magyar vállalatot megbukni, hiszen erre szükség van, hogy az osztrák társulatnak legyen concurrens. És mit tett a kormány? Uram, midőn a keleti vasutnak milliókat adtak, akkor egy magyar vállalat megmentésére egy legfeljebb 2,000,000 tőkének 5%-os kamata, vagyis 100,000 ftrra lett volna szükség és megengedték, hogy a főváros kereskedelmének nyilvános romlására és a vízi uton való concurrentia tönkretételére megbukjék.

Igen helyesen kérdezte tehát Tisza Kálmán képviselőtársunk, hogy ha tovább is ily közlekedési politikát követünk, mit várjunk akkor az ország polgárai áldozatkészségétől. És én még ehhez azt teszem, ha tovább is ilyen vasuti politikát követnek, akkor nem csak, hogy áldozatkészséget ne várjanak a főváros polgáraitól, hanem ne várják azt sem, hogy az ország fővárosa prosperálhasson, adója emelkedjék, vagy csak hogy mostani adóját is biztosan elviselni képes legyen.

Mert ne felejtjük, hogy nálunk az adólab természetesen szerűleg — mert a házbér után vettetik ki — az egész országban a legmagasabb. A mint mondom, a főváros az ország összes adójának 1/16-od részét fizeti, de ha fizeti, talán joggal meg is kívánhatja azt, hogy érdekei a törvényhozás által tekintetbe vétsenek, újabb, helytelen intézkedések által ismét meg ne rontassanak. De ha a vasutakkal nem — vajjon tettek-e valamit eddig a főváros kereskedelmi érdekeiért egy é b módon?

A t. közlekedésügyi miniszteről hallottam, hogy mily fontossággal fog birni az, ha a főváros entrepót-kal vagy dockokkal fog birni. Tett-e ezért a kormány valamit? Nézzük meg a kereskedelmi justitia terét; van-e csődtörvényünk, kereskedelmi törvényünk és vajjon lehet-e az ország fővárosának, melynek kereskedelmi emporiumnak kellene lennie, ilyenek nélkül prosperálni?

A fővárosban gyakrabban felhozott az, hogy általában az ország kereskedelmére azért káros az eddigi vasuti politika, mert a kereskedelmet Magyarországról különösen Pestről Bécsnek viszi. Sokan ezen állításban nemzeti animozitást, elfogultságot láttak, pedig ez nem áll, a tények szólnak ezen állítás valósága mellett. Azt mondják, hogy a főváros érdeke csak helyi érdek. Nézzük meg, vajjon az osztrák kormány, melyre oly gyakran szeretnek hivatkozni, szintén ilyennek tartja fővárosi érdekét; tett-e valamit az ő fővárosuk érdekében és abban, hogy a magyar kereskedelem gyupontja Budapestről Bécsbe menjen át. Legelőször is megemlítem, hogy Bécsben 6 vaspályá fut össze. Nem kell elsorolnom neveiket, minthogy ismeretesek. Ezen 6 pályának concurrentiája már magában oly rendkívüli előny, melylyel a mi fővárosunk, hol concurrentiális pályá egyáltalában nincs, nem dicsekedhetik. Ott van Bécsben a Dunaszabályozás, ott vannak az entrepotok, a doxok, a csatorna, a kikötő, és ma ugy áll a dolog, hogy a budapesti kereskedők, kik itt üzleteiket tovább vinni nem képesek, kiköltöznek és mennek lakni Bécsbe, mivel ott a kereskedelem mind azon eszközt megtalálják, mi Magyarországon egyáltalában hiányzik.

Nem azt kívánja a főváros az országtól, hogy mesterséges módon emelje a főváros kereskedelmi érdekét, csak tegye meg azt, hogy azon természetes situatiót, melylyel megáldatott, ne rosszabbítsa, és hogy a vidék sérelme nélkül helyes politika által gyámolítsa.

Az országgyűlés ma temetesen volt. Eltemette Magyarországot egyik legfontosabb érdekét — sőt többet, eltemette Magyarországot — egész anyagi jövőjét. 166-an voltak, kik a temesvár-orsovai vasut megszavazása által megásták a sirt, melyből — ki tudja — lesz-e még valaha feltámadás. Örök emlékezetűl ide iktatjuk a sirások neveit:

Igen-nel szavaztak: Saáry Miklós, Sachsenheim Albert, Schaser Frigyes, Schmaus Endre, Schuller József, Somssich Pál, Stoll Károly, Sram Lipót, Szabadhegyi Antal, Szapáry Gyula gr., Szemző János, Szende Béla, Szeniczky Öln, Szentpály Jenő, Széll

Kálmán, Szilágyi Dezső, Szilágyi István, Szilvay Károly, Szirmay Ödön, Sztányi Bernát, Sztracsány László, Szögyény László, Szabó Lajos, Tarnóczy Béla, Tarnóczy Gusztáv, Tavasz Endre, Tisza Lajos, Tolnay Károly, Torma Károly, Tormásy Mihály, Tóth Vilmos, Trauschenfels Emil, Trefort Agoston, Tombori Lván, Uhlarik János, Urbanovszky Ernő, Vargits Imre, Vecsey József br., Vizsolyi Gusztáv, Vladár Ervin, Wächter Frigyes, Wodianer Albert b., Wodianer Béla, Verbancsics Ede, Zeyk Károly, Zichy Antal, Zichy Imre gr., Zichy J. gr., Zichy Manó gr., Apponyi A. gr., Balogh János, Baresay Ákos, Bartal Gy., Báuffy Gy. gr., Beöthy Ákos, Berényi Ferenc gr., Bittó Ist., Bittó Kálmán, Bogdán József, Brunneger Mór, Buday Sándor, Buzinkay Pál, Boltizár Vincez, Csáky Tivadar gr., Csemeghy Károly, Csengery Antal, Cséry Lajos, Csillag László, Csiky István, Czöböl Albert, Dálnoky Barna, Dániel Béla, Dániel Ernő, Dániel Pál, Decány Károly, Doer Soma, Domahidy Ferencz, Doda Traján, Eitel Frigyes, Eöry Jenő, Eötvös Károly, Éber Nándor, Erkövy Adolf, Fabritius Károly, Farkas Gyula, Festetic Pál gr., Fröhlich Gusztáv, Ghiczey Samu, Ghiczey Kálmán, Goda Béla, Gorove István, Gormann János, Gull József, Goreics Pál, Hajós János, Halassy Gyula, Harkányi Frigyes, Harkányi Károly, Havas Sándor, Házman Ferencz, Hedry Ernő, Hegedűs János, Hollán Ernő, Horváth Döme, Hradsky Antal, Huszár Imre, Horvát Mirkó, Horvát Péter, Ivánka Imre, Jendrassik Miksa, Jenney József, Joannovics György, Just József, Just Kálmán, Joannovics Brankó, Jurkovic János, Kapp Gusztáv, Kautz Gyula, Károlyi Gyula gr. Kemény István b., Királyi Pál, Korizmic László, Kovácsi László, Kvassey László, Kézsmárky Károly, Kiss Gábor, Kraljovics Béni, Kressits Miklós, Krsnjavics Mirkó, Lehoczy Egyed, Lészay Lajos, Lipthay Béla, b., Lukácsy Béla, Lásbas Antal, Major Pál, Makray László, Mandics Tivadar, Mangetics Károly, Marx Antal, Matuska Péter, Mátyás Sándor, Mihályi Péter, Molnár Aladár, Molnár Antal, Muzslay Sándor, Miskotovics József, Neleczky István, Ocskay István, Paczolay János, Palkovics Károly, Patrubby György, Pauler Tivadar, Petrik Gyula, Podmaniczky Frigyes báró, Pogány Károly, Pólya József, Prileczky Tádé, Prandau Gusztáv br., Puszt-Daragatin, Radó Kálm., Radozsa János, Raftvanszky Károly, Rálay Gedeon gr., Rudics József gr., Rogulics János.

Azok nevei, kik a javaslatok ellen küzdöttek az utolsó pillanatig, és annak elfogadása ellen szavaztak, következők:

„Nem“-mel szavaztak: Salamon Lajos, Schwarz Gyula, Simoncsics Béla, Simonyi Ernő, Sipos Orbán Siskovics Tamás, Steiger Gyula, Solymosy Bálint, Szakácsy Dániel, Szaplonczy Miklós, P. Szathmáry Károly Szathmáry Miklós, Szentimrei Elek, Szilágyi Áron, Szombathelyi Győző, Szederkényi Nándor, Szontagh Pál, Tisza Kálmán, Tisza László, Tóth József, Tóth Kálmán, Trüfnitz Sándor, Tuleszky István, Vajda János, Varga Károly, Varró Sámuel, Várdy Gábor, Vecsey Tamás, Vidliczky József, Zimonyi Kálmán, Zsitray József, Almásy Sándor, Bilácy Antal br., Bakcsi Ferencz, Barányi Agoston, Batha Ándor, Beliczay Rudolf, Beniczky Gyula, Beniczky Öln, Beöthy Algernon, Beöthy Lajos, Boér Antal, Bogdy Sándor, Bónes Döme, Babes Vincez, Csanády Sándor, Csáky Gyula gr., Csávolszky Lajos, Cseh Károly, Csernányi Lajos, Csiky Sándor, Csipkő Lajos, Deáky Lajos, Dégecsfeld Lajos gr., Dobai Antal, Dobsa Lajos, Domahidy István, Eörsöth Frigyes, Eder Ferencz, Farkas Elek, Földváry Mihály, Gaál Mihály, Gálóczy Sándor, Gáspár András, Gubody Sándor, Hajdu Ignác, Helfy Ig. Hadóssiu József, Horánszky Nándor, Horváth Elek, Horváth Gyula, Horváth Sándor, Houcha t Ferencz, Irányi Dániel, Janicsáry Sándor, Jankovics Miklós Kabos Elek, Karaszsiay István, Kállay Ödön, Keglévich Gábor gr., Kemény Mihály Kiss János, Kiss Lajos, Kozma Parthen, Körmeny Sándor, Lázár Ádám, Luksits Bódog, Lukó Géza, Madarász József, Majoros István, Matolay Etele, Máriássy Béla, Máriássy Endre, Mednyánszky Sándor, Milkovich Zsigmond, Molnár György, Mukics Ernő, Mocsáry Lajos, Nagy György, Nemes Nándor gr., Oláh Gyula, Orbán Balázs, Papp György, Papp Lajos, Péchy Jenő, Péchy Tamás, Remete Géza.

A jobboldalról a javaslatok ellen szavaztak: Steiger Gyula, Siskovits Tamás, Máriássy Béla és Nemes Nándor.

A középpárról a javaslatok elfogadására szavaztak a hajdan hires baloldali Domahidy Ferencz, Ivánka Imre, Huszár Imre és Makray László. Ez utóbbi midőn kimondta a javaslat elfogadására az „igen“ szót, s meglepetéssel tekintett feléje a ház baloldali része, úgy elpirult mint a rák. A lelkiismeret megmozdult benne.

Steigert, midőn beszédét elvégezte, a ház folyosójára ment, majd hogy szét nem szedte a jobboldali düh.

A közlekedési miniszter ur a képviselőház mai ülésében — nem közvetlen bár — az „Egyetértés“-nek válaszolt. Lapunk tegnapi száma ugyanis a tömösi, bodzai és ojtói csatlakozási vonalok költségvetéseit hozta, amint az a magyar államvasutak igazgató-ságának szakértő osztálya által elkészített. Ezen általunk közölt költségvetésről tudomást vettek a képviselő urak s fel lön említve az országgyűlési tárgyalások alatt is. Ezekre válaszolt ma a közlekedési miniszter s válaszát adjuk egész terjedelmében, e g y e l ő r e minden megjegyzés nélkül, csupán a magyar államvasutak igazgató-ságának f i g y e l m é b e ajánlva. A miniszter ur következőleg szólott:

Minthogy ezúlszerűnek találtattam tartgynak a házban való felemlitése, kötelességemnek tárom hasonló nyíltsággal véleményemet itt is elmondani. (Halljuk!) Tegnapi előadásomban bátor voltam felhozni, hogy az erdélyi vonalokra nézve bizonyos számításokat, bizonyos részletes terveket előtaláltam. A t. képv. ur is meg fog győződni ez állításom alaposágáról, valóságáról, ha a közlekedési miniszteriumnak az 1873. évben az országos

ASZÖVETEK... DÁI... zai 11. sz.

közlekedési eszközök hálózata tárgyában beadott előterjesztését átvizsgálja. Meg fog győződni arról, hogy a 15. lapon az érintett számítások részletesen elő vannak adva. Ezek voltak azon számítások és tervezetek, melyeket én előlaltam.

Mielőtt a jelenleg szőnyegen levő törvényjavaslat teljesen elkészült volna, épen azért, mivel magam is még nagyobb megnyugtatót kívántam magamnak szerezni, vajon az ezen jelentésben előforduló számtételek teljesen megfelelnek-e a valóságnak, rövid uton kiadattam ezen számításokat, ezen terveket azon közegnek, a mely — nem akarom itt vizsgálni helyesen-e vagy helytelenül, — de annak idején az illető számítások megtételével meg lett bízva, t. i. a magyar államvasutak igazgatóságának. Nehány nap mulva az igazgatóság részéről számítások terjesztettek elém, a melyek nem ugyan 11 milliónyi, hanem igenis 10 milliónyi összeget tüntettek föl. Lehetetlen volt t. ház. ezen nem csodálkoznom, és minthogy ugyanazon vonalra nézve annyira eltérő számításokat találtam ezen jelentésben, természetesen azon gondolatra kellett jönnöm, hogy itt valami tévedésnek kell fonforognia. Ennél fogva ezen számításokat azon kérdéssel küldtem vissza, nem lappang-e itt valami tévedés? Egy pár nap mulva — ugy tetszik 2 nap mulva — ezen számítások ismét visszaküldtek nekem, és ekkor egy kilencz millió frtnyi összeget láttam ott figurálni. Én t. ház technikus nem voltam, nem vagyok és nem is leszek soha; de annyi logikai észjárás szabad talán — ugy gondolom — magamnak vindicálnom, hogy akkor, midőn ily nevezetes eltérések feküdnek előttem, azon óhajtam, azon kívánság támad bennem, megtudni, hogy hol van tulajdonképen az igazság.

Ezen célból a rendes ut felhasználásával az összes számításokat, az összes terveket a miniszteriumnak, tehát a felsőbb hatóságnak technikai osztályához utasítottam, hogy alaposan vizsgálja meg mindezen számításokat, mindezen terveket, hogy tudjam meg, hogy tulajdonképen mi a való? De ezen kívül — és ugy gondolom, hogy ezt helyesen tettem — azon közegeket is távsürgönyileg ide hívtam Pestre, a kik annak idején a helyszínen t. i. a tömösi szorson a munkálatokat fölvevők és pedig az egyiket Zágrábról, a másikat Felső-Magyarországból. A fölülvizsgálat megindított, az utánszámítás megtétele és ime kiviláglott, hogy azon számítások, melyek a magyar államvasutak igazgatóságánál eszközöltettek, nem helyes alapon eszközöltettek, amennyiben nem a természetes és a rétegetervek szerint kijelölt vonal képezte a számítások alapját, hanem egy ideális vonal, a melyen ha az építkezések megtételek, ezen építkezések talán annyiba kerülnek.

A t. képviselő ur a Simeringet említé tegnapi beszédében. Igen is mindenki, ki a simeringi építkezéseket ismeri, tudhatja, hogy a semeringihez hasonló építkezések ma már semmiféle hegyi pályán nem tételnek. Hivatkozom csak a Brennerre és az appenini pályára. A fölülágosításokat, a számításokat, a részletes terveket bátor voltam épen a vasuti bizottságnak a miniszterium technikai osztályának vezetője által bemutatni és nem én tölem, hanem az e tekintetben még sokkal illetékesebb egyének szájából győződött meg a vasuti bizottság arról, hogy az általam előterjesztett számítások alaposak, hogy a rectificálás helyes.

Én t. ház azon számnak, melyet tegnapelőtt ezen vonalra nézve citáltam, infallibilitást nem vindicáltam soha. Lehet, hogy ezen vasut kevesebbe, lehet, hogy többre fog kerülni; de ezen számítás oly munka eredménye, mely munkát egy teljes bizalmat érdemlő közeg tett. Lehetséges, hogy előre nem látható események fognak bekövetkezni ezen pálya építésekor; melyek az építést drágábbá teszik, de ezt, azt hiszem, szabályul felállítani talán még sem lehet.

Ezzel a felvilágosítással ugy hiszem tartoztam a t. képviselő uraknak, tartoztam a közvéleménynek és tartoztam talán kissé önmagamnak is.

Egyébiránt megjegyzem még azt, hogy ép ezen incidens azon kötelességet rója — ugy hiszem — én reám, hogy azon közegnek kebelében, a melyben ugyanazon alapokon, ugyanazon rétegetervek szerint és ezek alapján egymástól oly eltérő számítások lehetségesek, megtegyem azon szervezeti intézkedéseket, melyektől jövőre, reményem, hogy hasonló tévedések és hasonló esetek előfordulását ki fogják zárni.

A midőn Orbán Balázs a tegnapi ülésen az ojtói csatlakozás védelmére hatályos beszédét elmondotta, **Gracianu volt román miniszter** a karzaton volt, s miután a beszédnek értelmét neki megmagyarázták, kijelentette, hogy szónoknak tökéletesen igaza van, mert nemcsak Magyarország és a Székelység, hanem Romania érdeke is az ojtói csatlakozást kívánja és kívánta mindig, soha Romániában más csatlakozásról még csak hallani sem akartak. A brassóiak akkor is mindent megmozgattak, küldöttsegeik egymást érték avégett, hogy az ojtói csatlakozás helyett akkor még nem a tömösi, hanem a bodzait keresztül vihesék, de soha semmire sem tudtak menni, mert oly erős volt a kormánykörökben és a közvéleményben is a meggyőződés, hogy a két szomszéd ország érdeke egyaránt az ojtói csatlakozást követeli, hogy azt semmi megingatni és megváltoztatni nem tudhatta stb.

A kis Romania és miniszteri ellent tudtak állani a circumspetusok nem üres kezű incselkedéseinek, tehát Bécsben kezdtek meg titkos működésüket, a Magyarország nyomorgató uszori consortiumnál, s a mi elhetetlen kormányunk s az a párt, mely mint a jól ellakott inyenec gyomrán tul mivel mit se gondol, beengedte magát csalatni a kelepczébe, s Erdélynek, a székelységnek, és fővárosunknak kereskedelmi jövőjét a legnagyobb könnyelműséggel áldozza fel azon bankconsortiumnak, melynek ma holnap Magyarország mennyi jussát is elzalogosítja a mi kormányférfaink. Az ily kormány nem kormányozza, hanem kisajtolja, kizsarolja a nemzetet, ez nem is kormány hanem Bécsnek egy általunk drágán díjazott agenturája.

A József **műgyetemi** ifjuság kebelében igen rokonszenves fogadtatásra talált egy meghívás, melyben a zágrábi Ferenc-József egyetem megnyitási ünnepélyében való részvételre felszólítottak. E meghívás folytán a műgyetemi ifjuság tegnap közgyűlést tartott, melyen a részvétel módozatait megvitatta és elhatározta, hogy magát e nemzetkulturai ünnepélyen egy háromtagu küldöttség által képviselteti.

A **Karloviczi szerb kongressus** 12-ki megnyitói ülésén Hueber kir. biztos felszólította a kongressust, hogy egy adhoc elnököt válasszon, kinek megválasztása a 14-ki ülésre tüzetett ki. Mindössze 22 kongressusi képviselő választása ellen adatott be többé kevésbé alapos panasz.

Futtaky Gy. „Karlovičzer Corr.“ cz. könyvmatu német tudósító lapja megzafolja azon némely pesti lap által terjesztett hirt, hogy Hueber bevonulása alkalomával megtöltötte volna a zenekarnak a néphymnus játszását, továbbá, hogy lakása előtt két díszőr helyett csak egyet rendelt felállítani. Hueber egyik irányban sem változtatott a bevett szokáson. — Azt is helytelennek mondja e lap, hogy a szerb püspökök nem várták volna a bevonulást alatt a kir. biztosra s csak bemutatásra jelentek meg nála; minthogy a püspökök szigoruan megtartották az ő felsége által előirt ceremonialét.

Még alaptalanabbnak mondja a „K. Corr.“ egyik pesti magyar lap azon távirati híret, hogy Hueber azért nem nyitotta meg 12-én előbb a kongressust; mert időközben Miletics csel akart transigálni, ez azonban minden alkudozást visszautasított.

A **főváros mai közgyűlésében** dr. Buzzy újonnan választott ferencvárosi kerületi orvos letette a hivatalos esküt. A kereskedelmi miniszter által a közraktárak létesítése ügyében egybehívott enquetebe kiküldettek: Kammermayer polgármester, Horn, Havas, Fuchs és Uilmann képviselők. A polgármester indítványára a közgyűlés kimondá, miszerint felüggesztett tisztviselőnek a fegyelmi vizsgálatot elrendelő polgármesteri határozat ellen fellebeznie nem lehet, és egyuttal Harge Norbert a budai Szt. János kórház gondnokának fellebbezését elvete.

A 180.000 frtból álló **Ma yer** Ferenc-féle alapítványból elrendeltetik egy száz árvára számított árvaháznak építése Budán.

A **Bismarck elleni merénylet** elkövetése alkalmával egy ismeretlen egyén az által vonta magára a bűnrészség gyanuját, hogy a döntő pillanatban a kancellár kocsijának útját elállotta, mi a kocsiat a továbbmenetiben gátolta. Az ismeretlen azután az indóház felé vette útját s Schweinfurtba ment, hol a kissingeni hatóság megkeresésére elfogatott. Az első kihallgatáson azt vallotta, hogy pap Walchenben, Kufstein mellett s neve Hauthaller s a végzetes napon azért tett rövid kitérőt Kissingenbe, hogy a híres fürdőt futólag megnézzé. További gyanuokok ez idő szerint ugy látszik még nem fognak fen ellene. Már tegnap Kissingenbe kísérték. Bismarck maga táviratozott Vilmos császárnak, ki a kritikus időben épen Münchenben a bajor királyi vendége volt s tovább utazott Salzburgba. A két uralkodó azonnal a legszívélyesebben hangzó üdvözlő táviratban válaszolt a kancellárnak. Ezen kívül Vilmos császár külön a legmelegebb részvételt fejezte ki Bismarcknak s meghagyta neki, hogy állapotáról részletes tudósításokat küldjön Salzburgba és Ischlbe. Végül Vilmos Werthern bárót, müncheni porosz követet megbizta, hogy haladéktalanul Kissingenbe utazzék s a császár részvételt szóval is kifejezze. Werthern ur Vilmos császárt Salzburgig kísérte s onnan tegnap éjjel Bismarck herczeghez utazott.

A herczeg állapota különben, mint már említők, teljesen kielégítő s a kis seb pár nap mulva egészen be fog gyógyulni. A bűnös hir szerint azt állítja, hogy a merénylet eszméje egyedül ő benne fogamzott meg, s hogy semmimé mü bűntársai nincsenek.

Hétfőn délután Kissingenben napszerű hazafias tüntetések tartottak. A zenekarok hazafias dalokat játszottak, melyeket a közönség igen élénk lelkesedéssel fogadott. Este felé ünnepélyes hálaistentisztelet, később a közönség óriási részvételével fényes fáklyás-zene tartott.

A jezsuiták üzérkedéséhez.

Lonkay pater fanatizmusa nem ritkán tesz jó szolgálatot a szabadság ügyének. Lapja, melyet mulatság végett sokan olvasnak, itt-ott némi bepillantást enged a laikusoknak is azon sötét jezsuitapárt tüzehelyébe, mely különben Lonkaynál sokkal eszesebb lévén, lépéseit nem szokta a nagy dobra ütni. Így jelent meg legközelebb a „Magyar Állam“ mellett egy kis jezsuita füzetke következő czímmel: „A gyermekek hitküldetése (missziója) ajánlva a gyermekek, szülők, tanítók s lelkeseknek, valamint minden gyermekbarátnak“ Nyitrán 1874. Neugebauer-nél. Jelige: Zászlód alatt, szép Jézusom, Harcolni forró óhajom! A füzetet se a szerző se a kiadó társulatnak „A sz. gyermekiség társulatának“ székhelye nincs megnevezve s így kétségtelen, hogy itt egy titkos társulatról van szó.

Nem is kételkedhetünk felette, ha a füzetet átlapozzuk. Az egész fanatizálásra tüzezi a gyermekeket. Elmondja, hogy hajdan 20,000 gyermek szállott lelkesedve keresztet harczra a pogányok ellen, hogy sz. Teréz már gyermekkorában megszökött szüleitől, hogy a pogányoknak az evangéliumot hirdesse, s ezen valóban megrendítő s a szó nemesebb értelmében erkölcsstelen bevezetés után felhívja a kisdedekeket, hogy adakozásaik által igyekezzenek a sötét pogányságban szenvedő chinai gyermekeket megmenteni. „Ime csak a legutóbbi 9 évben is 3 millió kereszteltetett meg, kik közül a legtöbben most mennyországban vannak.“

Ezen szent czélnak nevezett üzérkedésért alakult

tehát az egylet, mely „Jézus tizenkét éves gyermekkorának tiszteletére“ (hóbert!) tizenkét tagból álló csoportokból áll; minden egyes tagjának az elmaradhatlan pénzküldés mellett bizonyos imádságot kell tartania, a melynek minden élő tagja a papától teljes bucsut nyert s igazgató tagjai „7 évi s 40 napi bucsut nyerhetnek, ha a hatáskörükbe tartozó gyűlésen jelen vannak.“

A szövegből némileg kivehető, hogy ezen — mondjuk ki valódi nevén — erkölcsstelenítés s bolondítás által pénzszaroló egylet főczinkosai Nyitrán vannak, de a kalocsaiak, pozsonyiak is összeköttesben állanak velök. Egész jezsuita banda. Jellemző azon pontja, hogy „a társulati tagdíjak nem Bécsbe, hanem az igazgatótanácshoz Aachenbe küldendők, honnan a Párisban székelő központi igazgatóság-hoz szállítatnak“. Tehát még ez is? Ezen jó fanatikus urak egyenesen külföldiek alatt állanak, s magyar gyermekeket zsarolnak, hogy a magyar pénzt külföldre küldjék, mintha mi oly nagy bőségben volnánk?

Az úgy komoly s nyilvánosan felhívjuk a belügyminisztert: tud-e ezen titkos s külföldről istápoltt társulatról valamit? s ha tud, tett-e lépéseket, hogy az — mint a törvény ellen működő s határozottan fanatizáló egylet — azonnal beszüntetessék?

A magyar nyugoti vasut igazgatóságához.

Kis-Czell, július 9.

Nem örömet teszem, de kénytelen vagyok rá. A magyar nyugoti vasutnak egy bizonyos Schütz nevű vizsgáló (revisor) közege ellen már több oldalról érkezett panasz, nemcsak az ezen pályánál szolgáló több rendbeli hivatalnoktól, hanem a közönség köréből is. Nevezett „revisor“ urnak főképp brutális, durva bánásmódja és illetlen, az utazó közönségre is gyakran sértő magaviselete ellen, ugyanígyra, hogy miként engemet biztos kutforrásból legközelebb értesitene, újabbán már a vonalmentő közönség egy része végleg megunva a Schütz urali örökös kellemetlenségeket, folyamodni is készül az igazgatósághoz a végett, hogy állásától az illető mentessék föl. A hallottak és tapasztaltak után már még is kíváncsi vagyok reá, hogy az általam igen tisztelt igazgatóság, a kinek tagjai között különben igen sok derek lovagias magyar embert van szerencsém személyesen is ismerni, vajjon hajlandó lesz-e Schütz uramat és pedig meddig, továbbra is szolgálatában a közönség bosszantására megtartani, avagy sem? Tán csak nincs hozzá esküde? Erre annyival inkább kíváncsi vagyok, mivel, mint erről személyesen is volt alkalmam meggyőződni, Schütz ur a magyar nyelvet sem bírja. Pedig már egyszer, azt hiszem, ideje lenne a magyar nyelvet tökéletesen bíró egyéneket alkalmazni ugy ezen pályánál, valamint a többi pályáknál is Magyarországon.

Ezutal csak ennyit, de ha szükség lesz reá, más-
kor többel is szolgálhatok.

Boda Márton.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése július hó 15-én.

Elnökök: Perczel Béla. — Jegyzők: Beöthy, Mihályi, Széll, Huszár. — A kormány teljes számmal van jelen.

Elnökök bemutatja Nyitramegye felterjesztését a gyufagyártás korlátozása és fogyasztási adó alá vetése iránt. — Szógyenyi L. Bauszner és Ordódy német mandatumait alkhaba miatt a c) pont alá vetettni indítványozza. — Bauszner az 5. Ordódy a 8. osztályba soroztatnak. — Szabó L. mádi képviselő a 30 nap fentartásával igazoltatik.

Az ülések ideje Solymossy tegnapi indítványával szemben az eddigi szokás szerint tartatott meg.

Napiendén van a román vasuti csatlakozás tárgyában kötött egyezség folytatólagos általános tárgyalása.

Zichy József gr. különösen Cseh Károly azon vádjára felel, melyben az őt mystificatioval vádolta, a tömösi összekötő vasut költségvetését illetőleg. Ő elég nyíltan mondá azt el a vasuti bizottságban s elmondja itt is. Ő az első számítását az állam vasuti igazgatósággal tétette, mely egyelőre 10 millióban állapítá meg, később egy után-számítás után már csak 9 millió lón megállapítva. Erre szakértőket hívtott meg, kik kimutatták, hogy az illető igazgatóság egy képeleti utat számított ki. Ő infallibilitást multkor előadott számadatainak nem követel; lehet a költség több vagy kevesebb, de mindenesetre legközelebb áll az igazsághoz.

Simonfi Ernő: T. ház! Kissé későnek találok ugyan, de nem tehetek mást, mint hogy helyesejlem a közlekedési miniszter urnak felszólalását. Csodálkozom, hogy daczára annak, hogy már tegnapelőtt a házban egy képviselő ur egyenesen kétségbe vonta azon adatokat, melyeket a miniszter ur a ház elé terjesztett, tegnap az ismételtetett, sőt már a tegnapi reggeli lapokban hiteles alakban közöltetett és a miniszter ur még is maig várt ennek felvilágosításával. Örvendek, hogy a miniszter ur a felvilágosítást megadta, mert az igaz, hogy ugy a közvélemény, mint a ház, sőt önmagának is tartozott vele. Azonban az adott felvilágosítás egyáltalában nem kielégítő. (Igaz! a baloldalon.)

T. ház! Mindnyájan tudjuk, s most már pártkülönbség nélkül az egész házban el van ismerve, — hogy mily nagy szerencsétlenségbe ejtette finansziális állapotunkat, és mily nagy bajba állami gazdaszatunkat a vasutak körüli eljárás; különösen azon eljárás, hogy minden elemunkat, minden részletes terv, és költségvetés nélkül mentünk bele és szavaztuk meg egyik vasutat a másik után. Ezt beismerte mindenki; ezt a volt miniszterek a vasuti és pénzügyi bizottságok előtt a keleti vasut kérdésében be-

Folytatás a mellékleten.

Melléklet az Egye

vallották. Ez constatált, azt, hogy a magyar kormány törvényjavaslatot tevékenesen készületlenül.

A központi bizottság pénzügyi miniszter ura deikben: „ha jól vagyok miniszternek jól kell értenem nem szabad azt mondanom, hanem kell hogy jól legyenek tagjának legalább a központi igazgatóság feladatát, hogy a miniszteriumjának kezébe adja, a melytől, ha valakinek te mert természetesen azt, arra kényszeríteni nem lehetve az ember alapos itélő gyalás alatt van. T. házban, a melyben a törvényterjesztettek, a leghelyes lességszerű eljárása az a miniszteriumhoz azzal, elemunkálatokat, pontos tétben terjeszse újra, a correct és helyes eljárás, utak megszavazásáról van.

Hogy fogja-e a t. ház — azt én természetesen nem tudom. Azért a tárgyhöz hozteteimet kifejteti, és a t. ház elhatározására hatni.

Ohajtottam volna, ha jeles beszédében sikerült volna azon aggodalmak, a mely módni megszavazásátam volna, ha meggyőződtem volna, mert szerettem volna, a melyeket a t. ház nem helyeselhetek, és igen t. kormányának előterjesztés volna a törvényjavaslatok együtt szavazni szokott elnak, mert én e tekintetben és nem párt szempontból, kiindulni. (Helyeslés.)

Azonban nagyon sajnos, hogy az én hibámat eloszlatni, és pedig azért szálott egyenesen szembe, meg, hanem megkerülte és képen kérdésben nem volt kiindulni. (Helyeslés.)

Ter unak — mondom igen lehet, hogy az én hibámat eloszlatni, és pedig azért szálott egyenesen szembe, meg, hanem megkerülte és képen kérdésben nem volt kiindulni. (Helyeslés.)

T. ház! Ezen törvényt tegnapelőtt volt szerencsés, hogy nem is tartom lehetségesen van az egyik a másik nélkül tárgyalni. Azt tartom főkérdésnek, ha mesvár-orsovai, a tömösi, fogadtassék-e el, mert ez a tökből birhat ugyan bizony másoldrendű. A főkérdés szorsovai vonal milyen feltételek. Az, hogy a temesvári, vagtik-e el, melléke kérdés, tulajdoníthatni, hanem azt romániai vasutakkal, nem szükségesnek és ohajjandó tét létrehozni kívánom.

TÁJ

A mai

Irta: Tóv

(F

Idége

Most jelentette a min négy lovas uri hintó áll, és egyik hátulso tengely s az Egy nagyságos ur van itt a kerítés mögöl, — de biznes, — és nem akartam odig kiabált azonban, hogy hogy mit akar? Hát azt khamisak-e a kutyák. — De tem én, — sőt többet monzóta lehuzták volna az ur azt kérdezte, hogy ki lakik tekintetes Atkary Ernest generalis volt a forradalom

Atkary önkénytelen a — Nos, és mit mondó kérdé Atkaryné.

— Azt mondta kérem leballagott a hintó felé.

— Hihetőleg annak meg Atkary.

Hanem a jelek más láрма keletkezett és futó kis Juliska s nagy képpel

Melléklet az Egyetértés 87-ik számához.

vallották. Ez constatált dolog. Én csak sajnálattal látom azt, hogy a magyar kormány egy új nagy fontosságú vasuti törvényjavaslatot terjeszt be a háznak még pedig tökéletesen készületlenül.

A központi bizottság előadója, a közlekedési és a pénzügyi miniszter ur minduntalan azt mondják beszédekben: „ha jól vagyok értesülve,” engedelmet kérek, a miniszternek jól kell értesülve lennie (Helyeslés a baloldalon) nem szabad azt mondani: „ha jól vagyok értesülve” hanem kell hogy jól legyen értesülve, mert hogy a ház minden tagjának legalább módjában legyen jól értesülhetni, kell, hogy a miniszterium az adatokat a ház minden tagjának kezébe adja, a mely adatokat megbírálván, megfontolván, ha valakinek tetszik, azokat tanulmányozhassa, mert természetesen azt, a ki tanulmányozni nem akarja, arra kényszeríteni nem lehet; — mert akkor van képe-sítve az ember alapos ítéletet mondani a felett, a mi tárgyalás alatt van. T. ház! Én azt hiszem, hogy azon alakban, a melyben a törvényjavaslatok a képviselőház elé terjesztettek, a leghelyesebb, sőt a képviselőháznak kötelességszerű eljárása az lenne, hogy utasítsa azokat vissza a miniszteriumhoz azzal, hogy megtétetvén a részletes előmunkálatokat, pontos tervek és költségvetések kíséretében terjessze újra a képviselőház elé. Ez az egyedüli correct és helyes eljárás, mikor ily nagyfontosságú vasutak megszavazásáról van szó.

Hogy fogja-e a t. ház ezen utat követni, vagy nem? — azt én természetesen előre meghatározni képes nem vagyok. Azért a tárgyhoz hozzá szólnám, igyekezni fogok nézetemet kifejezni, és a mennyire lehetséges, a képviselőház elhatározására hatni.

Ohajtottam volna, ha a pénzügyminiszter urnak igen jeles beszédében sikerült volna engem meggyőzni arról, hogy azon aggodalmak, a melyekkel én ezen vasutaknak ily módoni megszavazását tekintem, alaptalanok. Ohajtottam volna, ha meggyőződtem volna és elszólta volna aggodalmait, mert szerettem volna sok oly előítélet ellen felszólalni, a melyeket én nemzetgazdasági tekintetből nem helyeselhetek, és igen örültem volna annak, hogy ha a t. kormánynak előterjesztése alapján megszavazhattam volna a törvényjavaslatokat, dacára annak, hogy velem együtt szavazni szokott elvtársaim más véleményben vannak, mert én e tekintetben közgazdasági szempontokból és nem pártszempontokból, sem előítéletekből nem akarok kiindulni. (Helyeslés.)

Azonban nagyon sajnálom, hogy a t. pénzügyminiszter urnak — mondom igen jeles beszéde által — ez meg lehet, hogy az én hibám — nem sikerült aggodalmaimat elszólalni, és pedig azért nem, mert a nehézségekkel nem szolgált egyenesen szembe, azokat nem cáfolta, magyarázta meg, hanem megkerülte és beszélt másról, a mi tulajdonképen kérdésben nem volt.

T. ház! Ezen törvényjavaslatok tárgyalásánál már tegnapelőlt volt szerencém néhány szóval jelezni azt, hogy nem is tartom lehetségesnek, hogy a két törvényjavaslat külön-külön tárgyalassék, mert annyira összefüggésben van az egyik a másikkal, hogy lehetetlen az egyiket a másik nélkül tárgyalni. E törvényjavaslatoknál én nem azt tartom főkérdésnek, hogy az arad-orvosai, vagy a temesvári-orvosai, a tömösi, vagy az ojtói összeköttetés fogadtassék-e el, mert ez nézetem szerint localis szempontokból bírhat ugyan bizonyos jelentőségekkel, de itt csak másodrendű. A főkérdés szerintem az, hogy a temesvári-orvosai vonal milyen feltételek mellett engedélyeztessék. Az, hogy a temesvári, vagy aradi összeköttetés fogadtassék-e el, mellékes kérdés, annak nagy fontosságát nem tulajdoníthatni, hanem azt, hogy e vasut összeköttessék a romániai vasutakkal, nemcsak megengedhetőnek, hanem szükségesnek és ohajthatónak tartom. Én ez összeköttetést létrehozni kívánom, de a feltételektől függ minden.

TÁRCZA.

A mai világból.

— Regény. —

Irtá: Tóvölgyi Titusz.

(Folytatás.)

IV.

Idegen elemek.

Most jelentette a mindenes, hogy a völgyi uton egy négy lovas uri hintó áll, és pedig azért nem megy, mert az egyik hátulsó tengely s az egyik első kerék el van törve. Egy nagyságos ur van itt a kocsiról, ki már régen kiabált a kerítés mögül, — de biz én fejttem, — mondá a mindenes, — és nem akartam ott hagyni a tehenet. Addig addig kiabált azonban, hogy végre még is kitekintettem, hogy mit akar? Hát azt kiabálta a sóvény mellől, hogy hamisak-e a kutyák. — Dehogy hamisak uram, — feleltén én, — sőt többet mondok: még csak fia sincs, hiszen azóta lehúzták volna az ur plundráját. Na hát azután meg azt kérdezte, hogy ki lakik itt? Én pedig mondtam, hogy tekintetes Atkárj Erneszt ur, aki most szabadult ki, mert generális volt a forradalomban.

Atkárj önkénytelen mosolyra vonta ajkait.

— Nos, és mit mondott erre ama nagyságos ur? — kérde Atkárjné.

— Azt mondtá kérem, hogy semmit sem szolt, hanem lebállagott a hintó felé.

— Hihetőleg annak is elég lett mondva, — jegyezte meg Atkárj.

Hanem a jelek mást mutattak. Kint az udvaron lárma keletkezett és futkosás, erre a szobába rohant a kis Juliska s nagy képpel adta elő, hogy azok az urak és

én kívánom, hogy az összeköttetés létrejöjjön és az ellen sincs a világon semmi kifogásom, hogy ezt az osztrák államvaspálya kapja meg, hanem fentartom magamnak irányában mindig ugyanazt, a mit minden más vasut irányában eddig is fentartottam, hogy ó azt a legjutányosabb áron építse ki, a mit csak verseny és hirdetett pályázat után lehet legbiztosabban megtudni, és hogy az üzlet szabályozására a kormánynak teljesmértvű befolyása legyen.

Ha ezen feltételeknek megfelel, akkor nekem nincs kifogásom ellene. Én azon szempontból, hogy ez nagy hatalom, nem indokolom ki. Azon ellenet, hogy ez idegenek kezében van, ez sincs reám nézve hatással. Fájdalom, minden vasutaink idegenek kezében vannak, mert a részvényeket idegenek vásárolták meg, ha lesz pénzünk visszaváltani a részvényeket, akkor ismét a mi kezünkben lesz az egyik úgy, mint a másik. Mind ezen részvények, úgy az államvasutak, mint a többieké, a börzén minden nap megvásárolhatók, tehát csak pénz kell, s a miénk lesz. Ez tehát reám nézve nem érv. Hanem érv az t. ház, hogy vajon azon feltételek meg vannak-e, melyek mellett akár az egyik, akár a másik társulatnak a vasuti engedélyt megadónak hiszem, s én azt találom, hogy e részben nincs meg. Nincs meg különösen azért, mert a mint a pénzügyi bizottság tárgyalásai következtében folytatott alkudozásokból kitűnik, az államvasutársaság nem akarja elfogadni azon feltételt, hogy Magyarország gabonáját ugyanazon feltételek alatt szállítsa, mint szállítja a romániai gabonát. Ez nézetem szerint lényege a kérdésnek, ez a főkérdés, ez a fődolog; ez rá nézve legalább a döntő.

Azt mondják, hogy hiszen elfogadják a magyarországi vonalra nézve, a Magyarországon kívül eső vonalokra nézve pedig nem szabad beavatkoznunk. Igaz, ez igen jó érv: hogy ha mi beavatkoznunk a külföldi vonalokba, akkor a bécsi Reichsrath be fog avatkozni a mi vonalainkba, s mi azt nem szeretjük. De nem arról van szó.

Azzal is indokolták, hogy az államvaspálya nem fogadhatta el a mi feltételeinket, mert neki Magyarországon kívül kartei szerződéseik vannak más vasutakkal.

Kérem, ezen idegen vasutak az ő kartei szerződéseikkel nem avatkoznak-e az osztrák vasutársulatok szabályzataiba?

Hiszen mi egyéb az, a mit mi kérünk, mint egy kartei szerződés? Mi azt mondjuk a magyarországi területen keresztül menő vasútra nézve, mi törvényileg akarjuk őt kötelezni, nekünk az így kell, másképp nem engedjük meg. De a magyarországi területen kívül kartei szerződést akarunk kötni, s abban én részemről nem kívánom azt, hogy mi Magyarország gabonájának biztosítsunk valami előnyt, hanem azt akarom, hogy versenytársunknak se biztosítsunk semminemű előnyt. (Élénk helyeslés balfelől.) Én csak azt akarom, hogy egyenlő feltételek mellett szállíttassék egy a magyar mint a romániai gabona, s akkor a világ piacán a versenyt ki kell állania.

Ha elbukunk mellette, sajnos, de akkor nem voltunk versenyképesek, akkor igyekezni kell más módon, hogy versenyképesek legyünk, mert így nem vagyunk. Hanem ha azon vasutársulat nem akarja megengedni, nem akarja elfogadni azon feltételt, hogy a mi gabonánkat ugyanazon feltétel alatt szállítsa, mint szállítja a romániai, akkor nem kell neki megengedni a vasut kiépítését, meg kell akadályozni az ily közlekedés létesítését, mert az egyenesen mi ellenünk van irányozva. (Helyeslés balfelől.) És hogy ha egy más valami kisebb fontosságú, alárendelt czikkről volna szó, akkor még talán más tekintetek is reá bírhatnának arra, hogy elnézzük azon kisebb mérvű kárt, mely ebből reánk nézve háramlik. Igen, de itt Magyarország gabonakiviteléről van szó, s ez csakugyan életkérdés reánk nézve. (Helyeslés balfelől.) Hiszen, ha a gabonakivitel meg van zibbasztva, oda van minden alapja a mi vagyoni jólétünknek. Hiszen anyagi jólétünk egyedül ezen nyugszik, egyedül erre van alapítva. (Helyeslés. Felkiál-

asszonyok a hintótól errefelé tartanak, sőt ide is érnek mindjárt.

E jelentésre Atkárjné rögtön a másik szobába futott, nem tudván hirtelenében, hogy magát rendezze-e, vagy a szobát, Atkárj pedig fölállt, föltette süvegét, s mint aféle magyar házigazdához illik, kisetett az érkezők elé. Alig lépett ki pedig az ajtón, midőn hatalmas férfi hang kiáltott reá:

— Servus Ernő! Isten csodájának kellett lenni, ami ide vezetett bennünket!

Atkárj meglepetve állt meg az ajtó küszöbe előtt, ámde a meglepetés csakhamar örömfelkiáltásba tört ki, s a másik pillanathban már egymás keblére borult a két egymást már rég nem látott jó barát.

A nő, ki az érkezővel körölte jött, az idegenség erőtetett mosolyával nézte e meleg találkozást, aztán félig vizsgálódó félig bíráló tekintettel nézett szét s ajkait felhúzva várta, míg az ölelkezők vége lesz. Mellette egy másik nő állt, mintegy 13—14 éves gyönyörű szőke leánykát tartva kéznél, ki elpirult, amint az ajtón kilépő Árpádot megpillantotta.

— Ezek nagy urak ám! — susogá szolgálójának a függöny megül kikandikáló Atkárjné. — Az asszony úgy néz ki, mint valami grófné, s a ki ott áll mellette, az valami komorna és az a kis lány a grófkisasszony.

— Szent isten! — és ezek itt fognak hálni! — esett kétségbe a szolgáló.

Ezalatt végre lett az ölelkezőknek, s az érkező elfogult barátját elbozsátván, neje felé fordult:

— Bemutatom pedig neked a hercegnőt, — különben nőmet, gróf Mérayné, és lányunkat, a kis Leontinát.

Atkárj ott hajtogatta magát a nélkül, hogy egy szót tudott volna kiejteni, míg Marcsa bent a szobában ugyan-csak verte össze idomos kacsócskáit és susogá kétségbeesett minőséggel, hogy: Jézus Mária, egy herceg asszony,

tások: Ugy van! balfelől.) Az utóbbi évek folytán, melyekben mindenféle körülmények kifejlődvén, a gabona ára tetemesen növekedett, Magyarország utalva van s okvetlenül utalva van a kivételre, mert most oda vissza nem mehetünk, hogy minden terményeinket magunk emésztsük fel, hogy pl. a buza mérőjét 3—4 váltó forintot árusítsuk el, mint néhány évvel ezelőtt, ezt már most kifejlődött gazdasági viszonyaink nem engedik; ha pedig kivételünk nincs, ha gabonakivételünk meg van bénítva, mit csinálunk? Ez oly nagy fontosságú kérdés, mely nem engedi, hogy én a miniszteri javaslatokhoz hozzájáruljak. (Helyeslés balfelől.)

Én, t. ház, nagy figyelemmel hallgattam és olvastam azóta a pénzügyminiszter ur beszédét, de engem az általa felhozott érvek nem képesek megnyugtatni, aggodalmait elszólalni. Néhány észrevételt fogok tenni ezekre.

Először is a t. miniszter azon kezd, hogy válaszolni akar azon elvetésekre, hogy miért tárgyalatuk oly rögtönözve ezen vasuti kérdés, és válaszul azt mondja, hogy nem rögtönözve tárgyalatuk, mert 6 év óta van a ház előtt, azóta többször felmerült, tárgyalások is folytattak, de némely nehézségek következtében megszakítottak.

Igaz ezen kérdés már 68-ban el volt döntve a törvényhozás által, mert már akkor elhatározta, hogy Temesvár-Orsovánál összeköttetés legyen a román vasutakkal és ez ellen nincs nekem semmi kifogásom, hanem azt nem állíthatja a miniszter ur, hogy éppen most az utolsó percben, midőn ily kivételes körülményekben tanácskozik a ház, kelljen tárgyalni; ugy mint más részről nem vagyok képes felfogni, hogy a miniszterium miért nem terjesztette elő már hetek előtt a régen készen lévő vágvölgyi és lundenburgi vasutakra vonatkozó javaslatokat, hogy miért kellett az illető társulatok munkáit zibbasztani ugy, hogy azok hónapokat voltak kénytelenek elmulasztani, holott néhány órai törvényhozási intézkedések által mindennek elejét lehetett volna venni.

Azonban eddig nem terjesztette elő, hanem most egyszerre, mint üstökös az égen, felmerülnek mindezek a kérdések, s rögtön okvetlen le kell tárgyalni. Ezt azon körülmény, hogy már 68-ban intézkedett a ház e kérdésben, meg nem fejt, sőt ha 68-tól 74-ig lehetett várni vele, lehetett volna júliustól őszig is várni, a mikor kényelmes körülmények közt lehetett volna tanácskozni. (Igaz! Ugy van balfelől.) Annál kevésbé fejt meg ezt és annál kevésbé menti a mulasztást, hogy ezen ügy többször tárgya volt a miniszteri tanácskozásnak és mégis tájékoztatlanok, sem előmunkálatok, sem tervezetek mincsenek.

Azon ellenetést, hogy a 76, illetőleg 153 millió kölcsönt adó consortium pressioja következtében terjesztett elő ezen kérdés, a t. pénzügyminiszter ur nem cáfolja meg, nem tagadja, hanem megkerüli és azt mondja, ha ugy volna is, hiszen nem az a főkérdés, hogy pressio vagy nem pressio, hanem a főkérdés az, hogy jó-e és szükséges-e ez a csatlakozás, mert ha jó, meg kell építeni pressióval és a nélkül is. Igaz, hogy ez áll, de ez nem felelet azon ellenetésre, hogy pressio gyakorlatot, pedig én ezen pressiót nagyfontosságú kérdésnek tekintem, mert midőn egy kölcsönadó consortium, melynek semmi köze ahhoz, hogy mi kinek, mi feltétel alatt adjuk az orsova-temesvári összeköttetést, egyszerűen idejön és azt mondja: én nem adok kölcsönt, ha ti nem adjátok oda ezen engedélyt az osztrák államvasutnak, még pedig ily feltételek alatt, ez olyan mint a francia közmondás szerint az, midőn pisztolyt szegezve az ember mellének azt mondják: la bourse ou la vie! pénzedet vagy életedet! de midőn ily tényekkel állunk szemben, én azt mondom, hogy a mint most megtették, megtehetik jövőre is, és mentől előbb szabadulunk ily kényszerhelyzetből annál jobb. (Élénk helyeslés balfelől.) Az ily helyzet sem a nemzet méltóságával sem jólétével semmiképen össze nem egyeztethető. De végre is mi lesz a következése. Tegyük fel, hogy szakítunk a consortiummal, sőt én azt mondom a miniszter urnak, mel-

egy herceg asszony! . . . Atkárjné egyik szegletből a másikba futkosott, hogy mit vegyen magára, a gyermekek pedig e zavart látva, még csak mukkanni se mertek, hanem összebujva meghúzták magukat a kályha megett. Egyedül Árpád volt az, ki legkevesebb zavart árult el, sőt látszott arczán, hogy a többiek zavarát is röstelli, ámde ő se birt még azon társadalmi jártassággal, hogy mindezeknek véget vetett volna, hanem persze ez a teendő magára a grófra várakozott.

Csak hogy nem oly könnyű az, mint az emberek gondolják. Egy szerény falusi családnál, egy gazdag grófi család váratlan megjelenése olyan, mint a hóesés nyárban, hogy megváltoztatja az egész légmérést, az egész vérkeringési rendszert. Hogy ez aztán ismét olyan legyen a milyen volt, ahhoz nem is órák, de napok kívántatnak. Mert hiszen lehet az ember demokrata, de azért nem képes egyszerre kiirtani azt a fogalmat, melyet évszázadok szokása és emléke szövött a társadalmi észjárás keretébe, hogy t. i. egy gróf még is csak nagy ur a világon, s hogy bizonyára különbözik a kis urtól. És ezt a gróf éppen úgy tudja, mint a demokrata, a ki nem akarja tudni. Méray is elővette tehát minden jártasságát, hogy e természetessülte zavarnak, amennyire annyira, de még is véget vessen.

— Emlékszel-e még, — kiáltá végre — mikor Bicskénél ló nélkül maradtál, s egy huszár nélkül maradt lóra felkapaszkodva újra megatarkoztat a németet?

Olyan volt ez emlékeztetés Atkárjra nézve, mint mikor villansugár éri az elszibbadt testet. Arcza megrándult, szemében szokatlan fény jelent meg, s harci dicsőségének ez egyik ragyogó pontjára emlékeztetve, fölzedült álmából a hősi lélek s nem volt többé ember előtte, kitől félni tudott volna.

— Eszem az istenedet! — kiáltá, a gróf kezébe ujjparolat csapva, mely hogy most érvényes volt, úgy látszott hogy a gróf is megérezte; — tehát emlékszel még rá édes

izenkét éves gyermekkorának két tagból álló csoportokból az elmaradhatlan pénzüldés ell tartania, a melynek minden részét nyert igazgató tagjai vehetnek, ha a hatáskörükbe

vehető, hogy ezen — mondjuk enítés s bolondítás által pénzüldésről vannak, de a kalocsaiak, a állanak velők. Egész jesusita a, hogy „a társulati tagdíjak atótanácsához Aachenbe külszékélő központi igazgatóság-ég is? Ezen jó fanatisáló att állanak, s magyar gyerme-lyar pénzt külföldre küldjék, a volnánk?

ánosan felhívjuk a belügymi-külföldről istápolttársulatról lépéseket, hogy az — mint a ározottan fanatisáló egylet —

Vasut igazgatóságához.

Kis-Czell, július 9.

de kénytelen vagyok rá. A y bizonyos S c h ü t z nevé en már több oldalról érkezett lyánál szolgáló több rendbeli zónség köréből is. Nevezett is, durva bánásmódja és illet-nyakran sértő magavisele-ént engemet biztos kufforrás-ujabban már a vonalmenti ezunva a Schütz urali örökös ni is készül az igazgatóság-ét mentessék föl. A hallottak n már még is kíváncsi vagyok tisztelt igazgatóság, a kinek sok derek lovagias magyar élyesen is ismerni, vajjon haj-és pedig meddig, továbbra is zantására megtartani, avagy esküdvé? Erre annyival in-ú, mint erről személyesen is Schütz ur a magyar nyelvet r, azt hiszem, ideje lenne a róó egyéneket alkalmazni ugy főbbi pályáknál is Magyaror-

Boda Márton.

Bécsi tudósítás.

Ese július hó 15-én.

A. — J e g y z ő k: Beöthy, A k o r m á n y teljes szám-

nyitramegye felterjesztését a fogyasztási adó alá vetése. Bauszner és Ordódy német a c) pont alá vettetni indít. Ordódy a 8. osztályba sorozt képviselő a 30 nap fentartá-

Solymossy tegnapi indítvá- kás szerint tartatott meg.

a román vasuti csatla- zesség folytatólagos általános

ülönösen Cseh Károly azon mystificational vádolta, a tö- etését illetőleg. Ő elég nyil- zottságban s elmondja itt is. vasuti igazgatósággal tétet, lapitá meg, később egy után- millió lón megállapítva. Erre kimutatták, hogy az illető at számított ki. Ő infallibi- dadatainak nem követel; lehet de mindenesetre legköze-

áz! Kissé későnek találom mint hogy helyesejlem a köz- glalását. Csodálkoztam, hogy napelött a házban egy képv- nta azon adatokat, melyeket zttet, tegnap az ismételtetett, kban hiteles alakban közöl- s maig várt ennek felvilágo- miniszter ur a felvilágosítást egy a közvélemény, mint a zozott vele. Azonban az adott m kielégítő. (Igaz! a bal-

juk, s most már pártkülönb- van ismerve, — hogy mily te finansziális állapotunkat, zdszatunkat a vasutak kö- járás, hogy minden előmun- és költségvetés nélkül men- egyik vasutat a másik után. volt miniszterek a vasuti és keleti vasut kérdésében be-

Mellékletlen.

tóztassék a consortiumot felszólítani, hogy 14 nap alatt nyilatkozzék, akar-e élni az optio jogával a 76 millióra nézve vagy nem, és ha visszautasítja, baj lesz ugyan, de nem lesz oly nagy a mint képzelik.

Végre is nem vagyunk azon helyzetben, hogy ezen bajt ne kockáztathassuk, sőt kívánatos volna, hogy ezen baj mentől előbb véget érjen, hogy menekülhessünk ezen polyp ölelésétől (Helyeslés balfelől.) mely valóban úgy tesz, mint a Hugo Viktor polypja; nem eszi meg az embert, hanem magához öleli, a vért kiszívja, s lassu halált okoz (Élénk helyeslés balfelől.) Mi történik akkor, ha a consortium megtagadja a miniszternek a további kölcsönt? Történik az, hogy szerencsére az aratás itt van, az adók be fognak folyni, a miniszter ur is igen jól tudja, a mint mindnyájan tudjuk, hogy a most következő 6 hónap adja az ország jóvédelmének legnagyobb részét, attól, hogy a költségekre nézve pénzzavarban legyünk, nem lehet félnünk, a jóvédelmek most jönnek be, az ország tíz havi jóvédelmei most öt hat hónap alatt jönnek be. A miniszter pénzzavarban szenvedni nem fog. Elő fognak kerülni januarius elején a nagyobb fizetések, a mikor a couponokat és az adósságok kamatait kell fizetni, akorra meg lehet, hogy a befolyt jóvédelmek elegendők nem lesznek, de mostantól januariusig hatodfél hónap van, ez pedig elegendő arra, hogy más pénzüveget által szabaduljunk a consortiumtól.

Igaz, hogy a pénzügyminiszter ur elég szomoruan azt mondotta, hogy hiszen sok pénz van most az európai pénzpiacra, és a milyen olcsó most a pénz, soha sem volt, de a pénz csak azok számára olcsó, a kiknek hitelök van, nekünk pedig nincs hitelünk. Szomorú vallomás ez egy pénzügyminiszter részéről, és én megvallom, hogy részemről nem tudnám kötelességemmel összeegyeztetni azt, hogy oly tárczát vállaljak el, melyről azt legyek kénytelen mondani, a mit a pénzügyminiszter mondott. (Felkiáltások balfelől: Igaz! Ugy van!) Én ily körülmények közt, ily fontos tárczát, ily nagy felelősséggel el nem vállaltam volna, különösen, ha nem volna kilátásom arra, hogy a lehető legrövidebb idő alatt megteremtsem Magyarországnak hitelt; mert Magyarország hitelt megteremthető, könnyen megteremthető. Nem is kell egyéb hozzá, mint az, a mit a miniszter ur mondott: a törvényhozás és a nemzet szilárd elhatározása.

Tökéletesen igaza volt a miniszter urnak, midőn azt mondá: „bizom a magyar nemzet hazafiságában és nem félek azon veszélytől, melyet elhárítani a magyar nemzet szilárd elhatározásától függ; elhárítani az ily veszélyt, rendezni az államháztartást, csak a magyar nemzet szilárd akaratától függ.“ Én szívem mélyéből eredő hálás köszönetet mondok ezen szavakért a miniszter urnak. — Igenis, a törvényhozás, a magyar nemzet szilárd akaratától függ segíteni a bajon és ezt ismételve és gyenge hangon lehetséges erővel hangoztatom azt a magyar nemzet fiúlébe: (Emelkedett hangon szól) igenis nemzetem a te akaratodtól függ megmenekedni a bajtól, igenis gondolj arra, hogy hazafiságodtól és szilárd elhatározásodtól függ hazánk jóléte.

Igen örvendek, hogy a miniszter mondotta ezt a miniszteri székéről, mert tekintélyének és hazafiságának hiánytalanul jobban, mint hittek volna nekem és elvárataimnak, kik ezt számtalanszor mondtunk, és reményelem, hogy a nemzet azon tagjai, kiket a törvény választói joggal ruház fel, meg fogják fontolni e körülményt, midőn alkotmányos joguk gyakorlására lesznek felszólítva és midőn ezek kiváltságos jogokkal élni fognak, semmi más tekintet, mint a haza jóléte nem fog lebegni szemök előtt. Én is azt mondom, hogy csak a magyar nemzet és a törvényhozás szilárd elhatározásától függ. Amde tekintünk vissza a törvényhozás legközelebbi multjára. Nem azon időről szölok, midőn bizonyos sötétségben volt a törvényhozás legtöbb tagja, midőn a miniszterium nagy szavakban előadta azon üdvös és áldást hozó jövőt, melyet te-

remteni fog és akar. Nem hittek akkor ennek azok, a kik a jelenlegi pénzügyminiszter ural egyútt és talán a pénzügyminiszter ur leghathatóságban és leghatalmasabban figyelmeztették a házat, hogy ne higgyenek a csábító ígéreteknek, (Helyeslés a szélső balon) hogy veszedelemnek szaladunk elébe, hogy rossz uton járunk. Ezen időről nem beszélek. Beszélek azon időről, midőn már fel volt ismerve a baj, midőn megdöbbenve hallotta a nemzet, hogy csakugyan igaza volt az ellenzéknek, midőn mind ezt megjövendölte. Beteljesedett, hogy szomorú állapotba jutott a nemzet, és hogy csak a legnagyobb nehézségekkel lehet a bajból kimenekülni. A t. ház egy mentelmi bizottságot küldött ki, mely ismét albizottságot választott. Ez nagy fontossággal heteken keresztül tanácskozott és igyekezett tervek készíteni az iránt, hogy miként kelljen az állam pénzügyeit rendezni. Nem szölok most a bizottság tervezetéről, erős meggyőződés az, hogy ha a program, melyet kidolgozott, szoról szóra keresztül is fog vitetni, ez Magyarország pénzügyeit rendezni nem fogja.

De nem szölok most erről, hanem azt kérdelem, miként hajtotta végre gyakorlatilag a t. ház azon elveket és nézeteket, melyeket a bizottság javasolt. A kormányunk mindjárt első intézkedése az volt, hogy a keleti vasutban elkövetelt botrányos eljárás következtében arra szólította fel a törvényhozást, hogy 17 millió kárpótlást szavazzon meg bizonyos bankároknak és magát ennek eshetőleg megfizetésére kötelezze. Tehát 17 milliónyi esetleges új terhet vállaltunk el, mindjárt az első lépésnél gazdálkodásunk felé, ez első lépésünk volt arra, a mit tettünk közgazdasági tekintetben, hogy Magyarország helyzetén javítsunk. És akkor aztán a pénzügyminiszter azt mondja, hogy Hollandiában, Németországban, Franciaországban elrontotta hitelünk a keleti vasut.

Természetesen a törvényhozás szentesítését kérték ki önkö arra, hogy a törvényhozás erőszakot kövessen el a részvényeseken, hogy azokat jogos, igazságos vagyonnuktól megfosssa. Hogy lehet olyan állammak hitele, a mely a jogos birtokost vagyontól megfosztja. Megmondtam már akkor a t. háznak, hogy ez hitelünket tönkre fogja tenni, mert nem tiszteljük a tulajdon szentségét. Ha ezt egyes ember teszi, ha ezt a kormány teszi, — nagy baj, de távolról sem olyan nagy baj, mintha ezt a törvényhozás teszi, mert oly államtól, mely ezen az úton akar haladni, többé sem igazságot, sem méltányosságot remélni, várni nem lehet. Hiába mondjuk mi, hogy nem fogunk ezután tenni ilyesmit. Ezt előbb is mondtuk. Addig, míg a keleti vasut részvényesei kárpótlóval nem lesznek, ott, a hol ezen részvények elkeltek, addig hitelünket helyreállítani nem is fogjuk.

A miniszter ur annak bebizonyítására, hogy a temesvári-orsovai vonal szükséges, kívánatos, azt mondta, hogy ez új utat fog törni nyers terményeinknek a tengeren. Én megvallom, magam is azon nézetben voltam, és még midőn ezen t. javaslat már beterjesztetett, már kezünkben volt, én még akkor is úgy nyilatkoztam egy t. barátom előtt, hogy nem féltsem Magyarországnak gabonáját a romániai gabona concurrentiájától, mert a romániai gabona nem fogja Magyarországnak venni útját, hanem megy a tengeren, mely réa nézve mindenestre olcsóbb, előnyösebb szállítási mód, mind a vasut. Sőt hozzá tettem azt is, hogy még remélem, hogy ezen vasuti összeköttetés kiépülvén, a bányási gabonát mi magunk fogjuk Galacz felé a tengerig vinni. Ez volt az én megjegyzésem; de uraim én ezt csak egy általánosságban, azon geographiai ismereteim következtében mondtam, melyeket általában véve bírok, mert tüzesebb számításokat, nem lévén módomban azokat tenni, nem tehettem; hanem felteszem oly solid, oly nagy társulattól, mint a minő az osztrák állam vaspálya — nem vagyok jártas ily dologban — hogyha az osztrák állam vaspályának egyáltalában nem volna semmi kilátása arra, hogy gabonáinkkal a versenyt kiállhassa, ha a vasuton szállítja a nyugati tengerig, akkor úgy hiszem nem

fogna oly makacsul ragaszkodni azon feltételhez, melyhez mostan ragaszkodik, mert szükség nélkül nehézségeit teremteni, úgy hiszem annak sem lehet kedve. Meg vagyok arról győződve, hogy az osztrák államvaspálya, nem az irányunkban való ellenségeskedésből nem akarja megadni azt, a mit mi kívánunk, hanem azért, mert tudja, hogy e nélkül a romániai gabonát kivitelképessé vasuton nem tehetné, hanem az folytatni fogja útját a tengeren, úgy mint eddig tette. Ezen körülmény volt az, a mely engemet arra birt, hogy ellenkezőleg előbbi nézetemmel ezen vasuti törvény elfogadása ellen szölok.

Azon adatok, melyeket a t. miniszter urak beszédéből kivehettem, megvallom, hogy azok egy ily nagy kérdésnek elhatározásánál igen hiányos és sovány adatok, de még ezen adatokból is kilátszik, hogy igen is az lehetséges.

Ugyanis mit mondanak a miniszter urak?

A közlekedési miniszter ur az ő adataiban igen különösen járt el; ő azt mondja, hiszen észak felé Galacztól a mi vasutaink nem versenyezhetnek a galiczi vasutakkal, mert azoknak összeköttetése az északi tengerrel közelebb van, mint a miénk. És különösen felemlíti az összeköttetést Danczig, Stetting és Hamburg között, hanem aztán az adatokat, csak kombinációkra szorítja. De hiszen senkinek se jut eszébe Magyarországon keresztül Danczigba vinni a gabonát, mert az természetesen messzebb van, Riga Memmel és Königsberg pedig még messzebb van. Tehát ezekre nézve mi nem versenyezhetünk. A hozzánk legközelebbi kikötő Stettin, mert nekünk utóljára is állandó kivitelre gabona tekintetében csak Angliára lehet számítani. Lehetetlen gabona kivitelünk, a mint volt is Franciaországba, midőn ott, nines termés, lehet Schweizba, főső Németországba, de az mindig csak esetleg: állandó, biztos kivitelünk csak Angliára lehet, annak útja pedig Stettin. De mi a különbség Stettin és Danczig felé szállítva, azt miniszter nem mondta, csak azt mondta, hogy Danczig felé, Galacztól Lembergen át, 233 mértföld, Tömösön át 197 mértföld, tehát 36 mértfölddel hosszabb; de mondom mennyi hat Stettin felé, azt nem mondta, csak később egy tételben, midőn másról beszélt, midőn arról akart beszélni, hogy azon hátrányok, melyek Pest városát fenyegetik, nem oly nagyok mint gondolják, itt ismét adatokat hoz elő, a melyeknek, mint az előbbieknél is correctségét nem vonom kétségbe, hanem az egyik többet mutat, mint a másik, de ha szembe állítatnak egymással, itt már kijön az, hogy ha a két vonal között az osztrák államvaspálya társulat versenyezni akar a pest-tömösivel, akkor igen is leszállítható ezen különbség 5 mértföldre, tehát végre reducálthatik a különbség 5 mértföldre.

A mi az osztrák vaspályának hosszát illeti, ez mint azt a pénzügyminiszter ur előterjesztette, Bukaresttől Orsováig 40 mértföld, Orsovától Marche gggig 95 mértföld s Marche ggtől Pardubizig 45 mértföld, összesen tehát Bukaresttől Pardubizig 180 mértföld.

Ebből Orsova Marche ggg közt van 95 mértföld; ez Magyarországra esik. E 95 mértföldre tehát kötelezve van a jelen engedély okmány szerint az államvaspálya egyenlő tarifa szerinti vinni a román és magyar gabonát, kedvezmény lehet csupán Bukarest és Orsova, Marche ggg és Pardubiez közt. Fölvéve azon számítást, mit a miniszter ur tegnap használt, hogy t. i. egy krajczárért szállítja mászóját, Magyarországon egy román mint a magyar gabonának fizetnie kell 95 krajczárt, de hogy a többi 85 mértföldön a román gabona mennyit fizessen, az tökéletesen az osztrák állam vaspálya akaratától függ. Ez pedig az egész közlekedési utnak csaknem felét képezi.

Angliában nem valami pressió következtében, hanem hogy az üzletet lehetővé tegyék, szállítanak a vasuti társaságok mértföldenként 2 krért egy tonnát, a mi reducálthatván a mi mértföldjeinkre, miután angol mértföld körülbelül 5 megy egy geographiai mértföldre, rendes körülmények közt az angol társaság szállítaná 1/2 krért mászóját mértföldenként; tehát 180 mértföldre szállíthatja

90 krért. Miután pedig a s. Marche ggg köteles a gabona mértföldre igen olcsón, csak 1. Tehát a magyar gabona szállítható a Pardubitzig megy, ken gabonát szállíthatja a társas vel többet akar venni 110—120 krral olcsóbban, mint a szállítása kerül.

E körülmények közt az csak versenyképessé teheti a elönyt is adhat annak. S ez nem irántunk való gyűlöletből nem teszem fel egy solid, azért, mert érdeke megkiván szabb uton menjen végig az Bukaresttől Pardubitzig vish mintha Temesvártól Pesttől pl. a magyar államvasutnak.

Tökéletesen helyes le számítása, csak hogy nem bizonyítani akar, hogy Oláh lyezete lehetetlenné teszi a zását, csak is a geographiai haphai helyzet, a diferenc az, hogy karte szerződésék hogy Hamburgban és Stettinb tömeges szállítmányokat. Pé mint Stettin, annak geographi Stettin irányában, azért szölv hogy ezen geographiai difer hézségeket mellözve, képezz versenyezzen Stettinnel.

Ha a differenciális tá volna irányozva, én annak al a mint a pénzügyminiszter u határok közt megakadályozt náram, sőt helyesnek tartanám, hanem midőn az egyenesen el sztesen addig küzdök ellene, meg, hogy saját romlásunk (Helyeslés a szélső baloldalo niszter ur, hogy azon szerződ nak elterjesztett, egyáltalá sio jellegét. Azt én nem vono jesszett szerződés, nem vis hanem minden oda mutat, ho Ezt beismerte maga a minisz ságban és másrészt ezen ily vasutnak káros voltát elisme és csakis ezen pressió folyt pénzügyi bizottság a miniszr miniszterium kijelentette, ho len beadni lemondását. A Dea mondásra talált ez, de a l voltak elhallgatni, mert a m ha előterjesztése nem fogadta lemondását. Tegnap is egy k selője kijelentette, hogy kár ezen javaslat t beterjesztette, nem akar előidézni, és azért juk! Halljuk!)

A pénzügyminiszter ur magyar nemzet hazafiságától, dezésében szilárd elhatározott hiszem, hogy a nemzet is elvár azt, hogy ha másképen nem len annak okvetlenül bekövetkez manygyeplőt és engedje át m nek a házat kár nélkül vezet. Az, hogy kormánykrisis idéz hatja azt, hogy olyan intézke ország egész jólétének és egé jat támadja meg és pedig me ez annyit tesz t. ház, mint M láznak dobn oda, mely hely felvirágzását 90 esztendőre, örökre. Hisz 90 esztendő alat fejlődni?

Íly körülmények közt nem fog a miniszterium r melyet másképen nem tarthat törvényhozás egy tagjától se áldozatok árán tartsa fen a n

A pártok exigentiai kö tokat, melyeket meg lehet nagy fontosságú áldozatot né hozni, mert akkor a hazánk áldozatát, akkor hazánk jövő ből, pedig ezt tenni nem szak

Joannovich hangsúly vedett már is az ország, előtt létre nem jött s vasuth Ő úgy látja, hogy itt nem a sen az osztr. államvasut jött soha nem lett volna hajland vasutvonalat minden tényleg építtetni. — Pártolja a tjav

Steiger Gyula a pén megjegyzi, hogy a románia o szükségességnek tartja, s nem ez engedélyeztetik, állítja a zottan károsnak. Hogy Rom tésünk s khinai fallal vegyül senki. Idézi ezután a Román pontjait, melyeknek elsejbe igéri, hogy négy év alatt me kedéseket a tömösi csatlako egy szóval sem igéri, hogy e

grófol. — Már csak megbocsáss, ugy nevezlek amint akkor neveztelek, mikor együtt katonáskodtunk.

— Hogy ne emlékezném, — felelé Méray, — amint kerekünk eltört, s megmondták, hogy ki lakik itt, az jutott eszembe, és haragomnak rögtön vége lett. Maga a sors akarta ezt így édes barátom, s ki tudja mi végből? A véletlennek furcsa játéka vannak.

— Na hát én meg azt mondom, hogy hálákat adok annak a sorsnak, mely kerekedett letörte, — viszonca a házigazda mindinkább élénkül hévvel, s mintha tulajdonképen csak most pillantotta volna meg a grófnét, odaugrott, s nem gondolva annak megdöbbenésével, — megragadta kezét, s nyomott rá annyi katonás csókot amennyit hirtelenében lehetett. — Isten hozta méltóságodat kedves családjával együtt. — Méltóztassanak besétálni. — Hej! Ilona! — De ugyan mit is csinál ez az asszony

E felkiáltás után egy színehagyott barna selyemruhába öltözött nő jelent meg az ajtónál, erősen rizsporozott arcczal, de amely rizspor réteg még se volt elegendő arra, hogy a zavarnak majdnem lángoló pirosságát elföldje, — míg barna kezei, melyek bizony nem épen kiméltettek a dologtól, azonnal elárulták a szokatlan costumét, melyet a szokatlan helyzet erőltetett az illetőre.

Amint Atkary nejeire tekintett, kissé összehuzta szemöldökét, mintha talán jobban akarna látni, míg a grófnő arczonásán fel lehetett ismerni a visszatetszést, mit e legszebb ruhájába öltözött nőnek megjelenése szült. Méray, ki neje természetét jól ismerte, azonnal észrevette ezt, de nehogy észrevegyék mások is, Atkarynéhoz lépett, megfogta és melegen megrázta annak kezét:

— Bizonynyal az én egykori bajtársam kedves nejehez van szerencsém, mondá szokott udvariassággal, aztán a grófnőhez fordult: ajánlom a grófnő barátságába.

Gróf Mérayné, született herczeg Hochenberg Adolfinna méltóságosan meghajtá magát, igen lassu léptekkel Atká-

rynéhoz ment és kezét nyujtva, némi mosolyt mutatott, mely mosoly mint valami árnyék húzódott végig az arczon, és tünt el a fülek megett.

Atkaryné nem tudta, hogy mit csináljon, megfogja, avagy megcsókolja-e a feléje nyujtott illatos kezét, s mert a kettő közt nehéz volt a választás, tehát nem tette egyiket sem, hanem igen félszegen hajlongott, s a még félszegebb mosoly által összehúzódott ajkak közül fehér fogszorait mutogatta. Szóval látszott, hogy e találkozás minden elérántott szívélyesség daczára, se rokonelemek találkozásá.

Igy azonban nem maradtott a dolog, vagy jobbra, vagy balra, de csak el kellett neki dőlni, s e munkát ismét Méray vállalta magára.

— És most édes barátom! — kiáltá halkan, mi alatt gyengéden átkarolta az Atkary vállát, — lennél tehát oly kegyes, és segiténél, avagy segiténél az én kocsimon valamit, hogy utunkat mielőbb folytathassuk. — Addig pedig ha megengeditek, besétálunk e szép gyümölcsösbe, mely a mint beléptem, mindjárt magára vonta figyelmemet. Ezzel a gróf karját nyujtá Atkarynénak, ki ismét fülig pirulva majd nem ugy cselekedett mint a grófné kezével, Méray azonban karjával mintegy megfogta őt, in-tett a grófnének, ki azonnal előre lépett, s utána az egész társaság a kert felé indult.

Atkaryban még volt valami azon társalgási modorból, melyet fiatalabb korában sajátított el, de nem volt meg benne sem az a bátorság, sem az a jártasság többé, s e szerint bár tudta, hogy a grófnét, neki kellene karán fognia, de hiányzott belőle a szükséges kurázszi, s így Árpádnak intetetett aféleképen, hogy az egész társaság észrevette. Most tépát Árpádon volt a sor, hogy magát az apai ügyetlenség ezen hinárából kiségitse.

— A grófné bizonynyal szívesebben veszi, ha magára

hagyom, — sugta atyjának persze azt is úgy, hogy az egész társaság meghallgatta, mire a grófnő tőle nem várható nyájassággal fordult az egyszerűen öltözött, de szép fiu felé:

— Ha megengedi, én az ön karját fogom igénybe venni . . .

Árpád azon pillanatban a grófnő mellett termett, karját nyujtá, s az Atkary, ugy Atkaryné szörnyü bámulata, mint afele fiatal gentleman vezetete előre a „nagyuri dámát.“

Atkary pedig a következőt gondolhatá magában, azt árulta el legalább az örömtől sugárzó tekintet, melylyel fia után nézett. Ki hitte volna, hogy anyni bátorság és ügyesség legyen e fiuban. Ilyeténféleképen az a kis grófkisasszony még bele is szerethet . . . Hm, hm! . . .

— Te pedig léssz oly szives, és rendelkezni fogsz, — mondá Méray a szemlélődésben elmerült apának — kocsija felé mutatva.

— Ah igaz! — kiáltá ez, s csak most vette észre, hogy a körből, melyből még pár pillanat előtt is oly szívesen szökött volna meg, most nehezen távozik, ugy érezvén, mintha tekintetével Árpádhöz lenne kötve, s az vonna őt maga után. Amde ha mindjárt kötve volt is, az udvariasság azt követelte, hogy szakítsa el e fonalat, s menjen dolga után. Hanem azért könnyebb volt lelkének, hogy néhány pillanatig még fia után tekintsen, egy hosszú sóhajjal aztán, melyet talán a fonál elvágására egy olló helyett használt fel, csakugyan el is fordult és ballagott a cselédház felé. Ajkai körül azonban ott játszott az atyai megelégedés mosolya, s hallatszott e megelégedés szülte gondolatjelző szócska: Hm, hm . . .

(Folyt. köv.)

ni azon feltételhez, melyhez
ség nélkül nehézséget te-
u lehet kedve. Meg vagyok
trák államvaspálya, nem az
ésből nem akarja megadni
n azért, mert tudja, hogy e
itelképessé vasuton nem te-
a utját a tengeren, úgy mint
olt az, a mely engemet arra
bi nézetemmel ezen vasuti
ak.

t. miniszter urak beszédéből
azok egy ily nagy kérdésnek
s sovány adatok, de még ezen
igen is az lehetséges.

a miniszter urak?
ur az ő adataiban igen külö-
nösen észak felé Galáciától a
betnek a galicziai vasutakkal,
az északi tengerrel közelebb
ssen felemlíti az összekötte-
burg között, hanem azután
kra szorítja. De hiszen sen-
szágon keresztül Danczigba
észetesen messzebb van. Riga
g még messzebb van, tehát
zhetünk. A hozzánk legköze-
ünk utójára is állandó ki-
sak Angliára lehet számítani.
nk, a mint volt is Francia-
més, lehet Schweizba, fölső
g csak esetleg: állandó, biz-
lehet, annak utja pedig Stet-
n és Danczig felé szállítva,
ak azt mondta, hogy Danczig
233 mérföld. Tömösön át
tfölddel hosszabb; de mon-
zt nem mondta, csak később
beszél, midőn arról akart
melyek Pest városát fenye-
ndolják, itt ismét adatokat
előbbieknél is correctségeit
az egyik többet mutat, mint
nak egymással, itt már kijön
ott az osztrák államvaspálya
pest-tömösivel, akkor igen is
g 5 mérföldre, tehát végre
mérföldre.

ának hosszát illeti, ez mint
előterjesztette, Bukaresttől
től Marche ggi 95 mérföld
45 mérföld, összesen tehát
mérföld.
g közt van 95 mérföld; ez
mérföldre tehát kötelezve van
nt az államvaspálya egyenlő
és magyar gabonát, kedvez-
és Orsova, Marche g és Par-
számítást, mit a miniszter ur
y krajczárért szállítja má-
y a román mint a magyar ga-
zart, de hogy a többi 85 mért-
vit fizessen, az tökéletesen az
atától függ. Ez pedig az egész
élet képezi.

pressio következett, hanem
ék, szállítanak a vasuti tár-
ért egy tonnát, a mi reducal-
miután angol mérföld körül-
a mérföldre, rendes körülmé-
ságg szállítaná 1/2 krért má-
t 180 mérföldre szállíthatja

persze azt is úgy, hogy az
mire a grófnő tőle nem vár-
egyszerűen öltözött, de szép

az ön karját fogom igénybe

an a grófnő mellett termett,
gy Atkárnyé szörnyű bámula-
man vezette előre a „nagyuri

zót gondolható magában, azt
ntól sugárzó tekintet, mely-
olna, hogy annyi bátoraság és
veténféleképen az a kis gróf-
het... Hm, hm!...

íves, és rendelkezni fogsz, —
ben elmerült apának — ko-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

ez, s csak most vette észre,
pár pillanat előtt is oly szive-
nehezen távozik, úgy érez-
ádhoz lenne kötve, s az vonná
ndiárt kötve volt is, az udva-
zakitsa el e fonalat, s menjen
nyebb volt lelkének, hogy ne-
tekintsen, egy hosszú sóhajjal
élvágására egy olló helyett
fordult és ballagott a cseléd-
ott játszott az atyai megelé-
e megelégedés szülte gondo-

90 krért. Mintán pedig a szerződés szerint Orsovától—
Marcheggi köteles a gabona 95 krt fizetni, a többi 85
mérföldre igen olcsón, csak nominális értékben szállítja.
Tehát a magyar gabona szállítása, ha Orsovától Marche-
gen át Pardubitzig megy, kerül 140 krba, holott a román
gabonát szállíthatja a társaság 95 krért, vagy ha valami-
vel többet akar venni 110—130 krért, tehát még mindig
10 krral olcsóbban, mint a mennyibe a magyar gabona
szállítása kerül.

E körülmények közt az osztrák állam vaspálya nem
csak versenyképessé teheti a román gabonát, de valóságos
előnyt is adhat annak. S ez előnyt adni érdekében van,
nem irántunk való gyűlöletből vagy haragból, mert én ezt
nem teszem fel egy solid kereskedő társulatról, hanem
azért, mert érdeke megkívánja, hogy vonalán mentül hosz-
szabb uton menjen végig az áru, mi el van érve akkor, ha
Bukaresttől Pardubitzig viszi a gabonát, sokkal inkább
mintha Temesvártól Pesttől viszi, a hol aztán egy másik,
pl. a magyar államvasutnak kell átadnia.

Tökéletesen helyes lehet a pénzügyminiszter ur
számítása, csak hogy nem bizonyítja be, a mit be-
bizonyítani akar, hogy Oláhországnak geographiai. hely-
ezete lehetetlenné teszi a differenciális tarifa alkalmazá-
sát, csak is a geographiai helyzet idézi elő. Hiszen a geo-
graphiai helyzet, a differenciális tarifa következménye
az, hogy kartel szerződések alapján megállapították azt,
hogy Hamburgban és Stettinben egy áron lehessen szállítani
tömeges szállítmányokat. Pedig Hamburg messzebb van
mint Stettin, annak geographiai helyzete hátrányban van
Stettin irányában, azért szövetkeztek a vasutársulatok,
hogy ezen geographiai differenciákat, ezen geographiai ne-
hézségeket mellőzve, képessé tegyék Hamburgot, hogy
versenyezzen Stettinnel.

Ha a differenciális tarifa nem egyenesen ellenünk
volna irányozva, én annak alkalmazását részemről, szintén
a mint a pénzügyminiszter ur is mondotta, bizonyos kellő
határok közt megakadályoztatni egyáltalában nem akar-
nám, sőt helyesnek tartanám, hogy hozzássék alkalmazásba:
hanem midőn az egyenesen ellenünk van irányozva, termé-
szetesen addig küzdök ellene, a míg lehet, és nem engedem
meg, hogy saját romlásunkra valaki vasutat építsen.
(Helyeslés a szélső baloldal). Azt mondja a pénzügymin-
iszter ur, hogy azon szerződés, melyet a kormány a ház-
nak előterjesztett, egyáltalában nem viseli magán a pres-
sio jellegét. Azt én nem vonom kétségbe, hogy a betér-
jesztett szerződés, nem viseli magán a pressio jellegét,
hanem minden oda mutat, hogy a pressio tényleg létezik.
Ezt beismerte maga a miniszterium is a pénzügyi bizott-
ságban és másrészt ezen ily feltételek alatt kiépített
vasutnak káros voltát elismerte a pénzügyi bizottság is,
és csakis ezen pressio folytán engedett és fogadta el a
pénzügyi bizottság a miniszterium előterjesztését, mert a
miniszterium kijelentette, hogy ellenkező esetben kénytel-
en beadni lemondását. A Deák-körben szintén nagy ellen-
mondásra talált ez, de a Deák-kör tagjai kénytelenek
voltak elhallgatni, mert a miniszterium kijelentette, hogy
ha előterjesztése nem fogadtnék el, kénytelen lenne beadni
lemondását. Tegnapi is egy képviselő ur Aradváros kepvi-
selője kijelentette, hogy kárhóztatja a kormányt, hogy
ezen javaslat beterjesztette, ő azonban miniszter krisist
nem akar előléteni, és azért elfogadja a javaslatot. (Hall-
juk! Halljuk!)

A pénzügyminiszter ur azt mondta, hogy megvárja a
magyar nemzet hazafiságától, hogy államháztartásunk ren-
dezésében szilárd elhatározottsággal járjon el. Uraim! én azt
hiszem, hogy a nemzet is elvárhatja a kormány hazafiságától
azt, hogy ha másképen nem kormányozhatja a hazát, mint
annak okvetlenül bekövetkezendő kárával, tegye le a kor-
mánygyeplőt és engedje át másoknak, a kik képesek lesz-
nek a hazát kár nélkül vezetni. (Élénk helyeslés balról.)
Az, hogy kormánykrisis idéztetik elő, soha sem igazol-
hatja azt, hogy olyan intézkedés történjék, mely Magyar-
ország egész jólétének és egész jövő existenciájának alap-
ját támadja meg és pedig megtámadja 90 esztendőre. Hisz
ez annyit tesz t. ház, mint Magyarországot egy sorvasztó
láznak dobni oda, mely lehetetlenné teszi Magyarország
felvirágzását 90 esztendőre, lehet tehát mondani, hogy
örökre. Hisz 90 esztendő alatt a viszonyok hová fognak
fejlődni?

Ily körülmények között megvárhatja a nemzet, hogy
nem fog a miniszterium ragaszkodni azon hivatalhoz
melyet másképp nem tarthat meg. A magyar kormány a
törvényhozás egy tagjától sem kívántatja azt, hogy ilyen
áldozatok árán tartsa fen a miniszteriumot.

A pártok exigenciái követelhetnek bizonyos áldozat-
okat, melyeket meg lehet hozni, de ily nagy mérvű és
nagy fontosságú áldozatot nézetem szerint sohasem lehet
hozni, mert akkor a hazánk iránti kötelességünket hoztuk
áldozatul, akkor hazánk jövőjét áldoztuk fel párttekin-
téből, pedig ezt tenni nem szabad. (Nagy éljenzés balfelől.)

Joannovich hangsúlyozza, mily roppant kártszen-
vedett már is az ország, hogy e csatlakozás már évek
előtt létre nem jött s vasutálózatunk ki nem egészítettett.
Ő úgy látja, hogy itt nem a magyar kormány, de egyene-
sen az osztr. államvasut jött kényszerhelyzetbe, különben
soha nem lett volna hajlandó eme 18—20 millióba kerülő
vasutvonalat minden tényleges állambiztosíték nélkül ki-
építtetni. — Pártolja a javaslatot.

Steiger Gyula a pénzügyminiszter tegnapi érveire
megjegyzi, hogy a romániai csatlakozást általában mindenki
szükségesnek tartja, s nem ezt, de az időpontot, melyben
ez engedélyeztetik, állítja az ellenzék az országra határo-
zottan károsnak. Hogy Romániával ne legyen összekötte-
tésünk s kínai falal vegyük körül magunkat, nem mondta
senki. Idézi ezután a Romániával kötött szerződés 3. és 4.
pontjait, melyeknek elsejében a román kormány csak azt
igéri, hogy négy év alatt meg fogja tenni az előleges intéz-
kedéseket a tömösi csatlakozás létesítésére, azt azonban
egy szóval sem igéri, hogy e csatlakozást ez idő alatt tény-

leg is létrehozza, míg a 4. pontban határozottan kötelezi
magát az orsovai csatlakozás kiépítésére.

Ami a tarifák ellenőrzését illeti, Ghyczyvel szemben
kimutatja, hogy ily ellenőrzés az állam részéről merő illu-
sio s így a pénzügyér tegnap kifejtett számításai önként
halomra dőlnek. Hogy a differenciális tarifáknak rendkívül
nagy sulya van az osztr. államvasutra, eclatansul bizo-
nyítja az, hogy a kormány minden habozás nélkül kijelen-
tette, miszerint a pénzügyi bizottság ösztönzésére minden
erélyét felhasználta a differenciális tarifák megszünteté-
sére, erőfeszítése azonban hajótörést szenvedtek; mert az
osztr. államvasut erre ráállni semmi szín alatt nem haj-
landó; már pedig, ha nem volna előnyös a differenciális
tarifa a vasutársulatra nézve, bizonyosan engedett volna a
kormány sürgetésének.

A pénzügyminiszter midőn igen szépen kiemelte a
romániai összeköttetés előnyeit, mellőzte, ugymond a leg-
fontosabb körülményt, azt t. i. mily hatással lesz ez össze-
kötetés az ország egyéb vasutaira és egyéb vidékeire?

A mi a szándékba vett két vonal irányát illeti, meg
van győződve, hogy az arad-orsovai vonal mind rövidségé-
nél, mind a tisztai és a magyar államvasutakra háruló elő-
nyöknel fogva tulsúlyllyal bír a temesvár-orsovai vonal föl-
lött; épígy a transito kereskedés is az arad-orsovai vonal
kiépítését követeli. Igaz ugyan, hogy itt a főváros érdekei
ellen beszél, de a főváros bir hazafisággal meghajlani az
ország édekei előtt, míg a másik vonalnál saját érdekeivel
együtt az országéit is elesni látván, nem csoda ha fölajdul
a kormány törvényjavaslata ellen.

Határozottan károsnak tartja, hogy az engedély az
osztr. államvasutnak adassék, mely vasutnak egyedül az
fékszik érdekében, hogy vonalát kiegészítve, a szállítma-
nyokat fejünk fölött egész Bodenbachig szállíthassa a feke-
tete tenger partjairól, s a mely vasutnak tehát érdekei
semmi körülmények közt nem lehetnek azonosak Magyar-
ország érdekeivel.

Ezután Budapest szempontjából tekintve az enge-
deleyezést úgy látja, hogy vasuti politikánkban eddig úgy
jártunk el, hogy mintegy systematic eltereltük az ország
kereskedelmét a magyar fővárostól. Felsorolja ezután az
alföldi, hatvan-szolnoki, tiszavidéki, keleti, erdélyi, déli és
magyar nyugati vasutakat, melyek Budapestről mind más
irányba terelik a kereskedelmet.

Szemére hánja a kormány, hogy a kormány meg-
engedte bukni a magyar gőzhajó-társulatot, elmulasztotta
egy célszerű csődtörvény hozását, mely nélkül pedig ke-
reskedelmi emporium fen nem állhat. Felolvassa ezután a
budapesti keresk. és iparkamara 1872-iki jelentésének
egyik pontját, melyben konstátálja a kamara, hogy Buda-
pest kiviteli kereskedése 1867 óta rohamosan hanyatlott s
1872-ben épen felére szállott le annak, ahol állott 1862-ben.

Mindez oda indíthatná a kormányt, hogy szakítson
már egyszer eddigi vasuti politikájával; mert bár maga a
kormánytól is hallotta ennek szükségét, eljárásával nem-
hogy eltérne ama politikától, sőt inkább tetézi annak ká-
ros ferdeségeit. Ő tehát a kormány lemondási szándékával
szemben is mindkét javaslat elvetésére szavaz, mert ezek
által beláthatlan időkre tönkre teszi az ország nemzetgaz-
dászati érdekeit. Ha lemond a kormány, ez csak ideiglenes
baj lesz, s mindenesetre mégis meglez az ön előnye, hogy
megszabadul a ház az egy idő óta folytonosan feje fölött
függő Damokles-kardtól, a meg-megújuló kabinetkérdé-
sektől. (Hosszas éljenzés.)

Ezután roppant zaj és eláll kiáltások közt Horn,
Vidliczkay, Lázár A., Lükő G., Batha A., Bakcsy F. és
Kállay Ödön mintegy kényszerítve vannak elállni a szótól,
míg a jobboldali feljegyzettek egyhanguan önként elállna-
nak. — Az indítványt tévők közül az őket megillető jog
szerint szünni nem akaró zaj közt felszólal

Helpy Ignác s mindenek előtt konstátálja, hogy
a mily pressiót gyakoroltak a kormányra e javaslatok
sürgős beterjesztése érdekében, a mily pressiót gyakorolt
a kormány saját pártjára ezek elfogadása körül, most a
többség ugyanazon pressiót kívánja gyakorolni e javaslatok
megszavazása érdekében.

Áttérve a javaslatokra, úgy látja, hogy sem a kor-
mányférfiak, sem a javaslatok barátai nem tudtak elfogad-
ható érveket felhozni a tömösi csatlakozás szükségessége
mellett, sőt a közl. miniszter beszédéből világosan kitűnt,
hogy a tömösi csatlakozás kiépítésére a legszükségesebb
előmunkálatok sem tettek meg s a kormány általában
semmi adattal nem rendelkezik e vonalra nézve és így kü-
lönösnek találja, hogy a közl. miniszter mindennek dac-
zára javaslatot igér beterjeszteni a jövő ilyesszak
elején.

Tagadhatlan, ugymond, hogy a jobboldalra ez ügy-
ben három körülmény nagy nyomást gyakorol. Első a
pénzügyi kérdés és a jobboldal fél, hogy e javaslatok el-
vetésével kalamitásba jutunk, továbbá a kabinetkérdés és
végül becsületbeli kérdést lát a jobboldal ez ügyben, mint-
hogy a kormány már aláírta a szerződést. A mi az első
félelmet illeti, azt Simonyi Ernő mai beszédével, úgy hiszi,
véggké eloszlatja; a kabinetkérdést illetőleg azt hiszi,
hogy ezt a kormány egyedül azon feltevessel tette, hogy
csak lesz esze pártjának s be fogja látni, miszerint itt két
rosz közül a kisebbet választhatja s egy kabinetkrisissel
végét veheti az országot fenyegető veszélynek. Végül a
becsületkérdés szónok szerint nem egyéb álokoskodásnál,
mert az egész világ tudja, hogy alkalmány országban a
miniszterek aláírása egyedül az országgyűlés szentesítése
után bir kötérről. Felhívja tehát a házat, hogy ily álokok
által ne engedje magát félrevezettetni s szavazzon kiki sa-
ját meggyőződése szerint. (Éljenzés.)

Ezzel az általános vita be levén fejezve, e l n ö k
felteszi a kérdést: Elfogadja-e a ház a Romániával létesít-
endő vasuti csatlakozások érdekében 1874 máj. 31-kén
kötött egyezséget, vagy nem? — Mindkét oldalról 20—20
képviselő névszerinti szavazást kér. Az ülés 5 perczre fel-
függesztetvén, 243 igazolt képviselő közül „i g e n”-nel
szavazott 166, „n e m”-mel 107, távol volt 139, elnök

nem szavazott. Ezzel a két tjavaslat 59 szótöbbséggel áta-
lánoosságban elfogadtatt. A részletes tárgyalás holnap
veszi kezdetét. Ülés vége 2 óra után.

KÜLFÖLD.

Napi szemle. A franczia kormány az a l k o t m á n y k é r d é s tárgyában jónak látta minden kételyt eloszlatólag nyilatkozni s e czézből Cissey tk. miniszterelnök és Fourtou belügyminiszter az alkotmányozó 30-as bizottságban megjelenvén egyhanguan oda nyilatkoztak, hogy a kormány épen nem táplálja az óhaját, miszerint a nemzetgyűlés mielőbb feloszlattassék. A nemzetgyűlés souverain és maga állapíthatja meg az időpontot, melyben szétoszlik. A kormány kötelessége csak az, hogy gondoskodjék, miszerint a kamara-feloszlás pillanatában oly állapotban legyen, hogy teendőit fenakadás nélkül folytathassa. — E nyilatkozat aztán teljesen megnyugtatta mindazokat, kiknél Mac Mahon üzenetének homályos rövidsége némi aggályokat keltett.

R o u h e r valószínűleg rövid idő múlva a vádoltak padján fog ülni. Mint ugyanis az „Indep. belge” írja, a volt vicecsászár megvesztegetett egy rendőrt, hogy azon irományok közül, melyek Duvernois lakásán legközelebb zár alá vétettek, az excsászárnak egy nagyon is kompromittáló levelét sikaszsa el. Renault párisi rendőrfőnök értesülvén a dologról, Rouher vád alá helyezését sürgeti s ellenkező esetben lemondását helyezte kilátásba. A miniszterium összeült e tárgyban, s ez alkalommal Magne pénzügyminiszter határozottan pártjára kelt Rouhernak.

A m ü n c h e n i f e j e d e l m i találkozás Vilmos császár és Lajos bajor király között európaszerte magára vonja a közfigyelmet: azon dacoz, rideg magatartás után, melyet a bajor király évek óta követett a berlini udvarral szemben. Az indokok, melyek mindkét fejdelemre nézve sürgőssé vagy legalább kívánatosá tették a közeledést, egyrészt Vilmos császárnak azon rég ismert törekvése, hogy fiára egészen rendezett örökséget hagyjon, egyrészt Bismarck hg makaacs betegsége is aggályllyal tölti el; másrészt Lajos király országában ép az utóbbi időben oly válságot lát támadni, mely mind szükségesebbé teszi, hogy személyes közvetlen föllépés által gyakorolja királyi hivatalát. — Bármiként döljön is el a koczka, annyi bizonyos, hogy a bajor király vendégszerető asztalánál egy oly nagy kérdés megoldásának alapját vetették meg, melyben Osztrák-Magyarországnak több része van, semmint külsőleg látszik.

TÁVIRATOK.

Karlovecz, jul. 15. Ma a választási módozatok felett folyt a tanácskozás. — A választási elnök holnap fog megválasztatni s ezt fogja követni a patriarcha megválasztása.

Uj-York, jul. 15. Chicagóban nagy tűzvész ütött ki, mely eddig négy utcanegyedre terjedt ki. — Az égés még folyton tart.

Isehl, jul. 15. Vilmos császár elutazott, szívéiyes öleléssel vevén búcsút ő felségétől, ki Rudolf trónörökös-sel együtt a kocsijig kísérte.

Konstantinápoly, jul. 15. Ma délután nagy tűz tört ki a Galatanegyedben, mely esti 7 órakor még folyvást pusztított.

Kissingen, jul. 15. A Bismarck elleni merénylet ügyében tüzetesebb nyomozások után ki lőn derítve, hogy Cullman mult pünkösd táján két hetet töltött Berlinben oly szándékkal, hogy Bismarck ellen a merényletet előkösse. — A merénylet megheiusulta alkalmából ma ünnepléses isteni tisztelet tartott a katolikus templomban.

London, jul. 15. Derbynek az orosz követséghez intézett sürgönye hangsúlyozza, hogy Anglia nincs meggyőződve a brüsseli programban foglaltak szükségességéről s úgy hiszi, hogy ezek tárgyalása nézeteltéréseket fog felmutatni. Anglia nem ellenzi egyes katonai kérdések megvitatását, a hadviselő felek jogainak megszorításához azonban nem járulhat, épúgy hátrányos lehet a kongressus kiterjeszkedése a tengeri hadijog kérdéseire, miért is Anglia egyelőre tiltakozik minden ily eljárás ellen.

UJDONSÁGOK.

A vakokintézetében, mely, mint tudva van, a mult évben országosítottatt, ma jul. 15-én délelőtt volt az évi vizsga Kárfy Titusz oktatásügyi tanácsos és Buzogány Áron miniszteri biztos elnöklete alatt. A próbatét tárgyai voltak: olvasás, írás, magyar nyelv, földrajz, világtörténelem, magyar történelem, számtan, zeneelmélet és ének- és zenekari gyakorlati zene. A nagy számu hallgatóság elismeréssel győződött meg a kielégítő sikerről, melyet a növendékek haladása az intézet országosítása óta felmutatott. Ugyanez alkalommal volt a dijak kiosztása is. Említésre méltó egy Müller Ferencz nevű nyolcz éves fiu, ki a mult évben egy szót sem értett magyarul s ezuttal a magyar nyelv Helmezy-díját (egy arany) elnyerte.

Kossuth levelet írt K. P a p p Miklósnak Kolozsvárra, az alkalmából, hogy ez B e y t h e András régi magyar fűvészkönyvet küldj meg a nagy számúzótnak. „Őn engem — írja Kossuth — Beythe András fűvészkönyve kézirati másolatában egy igen becses adománygyal örvendtetett meg, mely a mily érdekes a növények orvosi hatálya felől a XVI-ik században uralkodott fogalmak ismeretése, szintoly tanulságos a régi magyar fűvészet terminologia szempontjából. E becses adományt fűvészi albumnak megconskításával 4 oly szép növényképpel tetézte, melynek szemlélésében keser-édes érzelimmal szoktam el emleregenni, hallgatva a mit a hazátlannak suttognak a hazáról, melyet 25 év óta nem láttam, s melyet nem annyira az idők balfordulása, mint inkább a történelmi fejlődésű nemzeti jellem megváltozása miatt már alig reméllek viszont láthatni.” Kossuth e levele julius 8-áról kelt mostani lakhelyéről Baraccione di Collognóban.

Az első felekezeti külföldi temetkezés Budapesten ma volt. A polgármesteri hivatal megadta rá az engedélyt Richter Rudolf díszmesternének egy hónapos leánya számára. Az engedély házassági bizonyítvány alapján adta meg, melyet a bécsi városi tanács 1873. június 20-án állított ki. Ez tehát az első temetés nálunk, mely papi segédlet nélkül ment végbe.

A vízvezeték víze nem hogy javult volna, de egészáltalenebb az utóbbi időben, mint bármikor. Balló Mátyás fővárosi vegyész jelentést tett a tanácsnak, melyben figyelmezteti a hatóságot, hogy észlelt készülékében a víz zava-ros és olynemű növényrészeket hord magával, melyek a szűrőkutakból nem kerülhetnek a csőhálózatba s így minden valószínűség szerint a kőbányai gyűjtő medenczékben képződnek. Haladéktalan intézkedést javasolt tehát a kőbányai reservoirek kitisztítása iránt.

Rendőreink. Egy őrzőjárat a napokban gyanus egyé- nekre portyázott a városmajorban, és ez alkalommal több katonára akadt, kik ott női társaságban mulattak. Az őrző- járat a „hölgyeket“ le akarta tartóztatni, de a katonák tiltakoztak ellene s a szóváltásból csakhamar csetepaté lett. A mérközésben a hadsereg erősebbnek bizonyult s a két fél erejének különbözését a rendőrök hiány nélkül és teljes sulyban kikapván, azzal megrakottan elvonultak és a győztes félt a városmajor árnyékos csatijainak zavarta- lan birtokában hagyták.

Színházi hírek. Vidékről szólnak. A fővárosból legfőbb az azt jelenthetnők, hogy a nemzeti színháznál folyó építkezések azt láttatják, mikép alig lesz lehetséges a szin- házat egy hó múlva megnyitni. — A r a d o n e hó 21-én kezd meg a nemzeti színház tagjaiból alakult társulat vendég szereplését. Prielle asszony, ki szintén ott fog ját- szani, mint írják, legkiválóbb szerepein kívül még a kö- vetkező új darabokban fog ott fellépni: „Alfonz ur“, „A holt szív“, „A másoló“, „Kénytelen házasság“ és a „Csók“. — A b u d a i s z i n k ö r b e n jövő szombaton lesz Bokodné-nak jutalomjátéka; ez alkalomra „Elizondó lány“ és egy kisebb vigjáték kerülnek színre. — G y ö n g y ö s i n e M á t r a y L a u r a meghívást kapott Kolo- zsvárra néhány vendég szerepre; mielőtt azonban meg- oda menne, Szentestre rándulhat előadásra.

A nemzeti zenede pályázatot hirdet az orgona- tanszéki, évenkénti 200 frt évdíj és hetenkint 6 órai tanítással összekötött, tanárságra. A pályázók magyar nyelven szerkesztett folyamodványai augusztus 20-ig Mátray Gá- bor igazgató urhoz (a nemzeti muzeumban) intézendők, megjegyezve, hogy a tanári állomáznál a magyar nyelv tudása szükséges.

Katona sirja elhagyatott és pusztuló volt, csak a legutóbbi napokig is. A „Kecskemét“ lelkes felszólalásá- nak köszönhető, hogy egy újabb hálátlanság vádjá nem terhel többé. Sirkő és sirhalom, írja most a nevezett lap, egyenlően, együtt hirdetik, hogy a kegyelet oly szép érzete még nem halt ki, csak aludott; mert sirkő és sirhalom szobánál szebb koszorúk özönével vannak elborítva. Most már van reményünk, hogy a sirkő helyreigazításáról is lesz gondoskodva minél előbb! A koszorúk, ha talán nem mind is, de legnagyobb részben a Szalay Pálné asszony városi növelde növények kegyeletének kifejezései, kik a t. nevelők vezetésével mellett vitték ki a temetőbe a mult csütörtökön a koszorúkat.

A „budapesti orvosi kör“ melynek alapszabályai már föl vannak a belügyminiszteriumhoz terjesztve — f. hó. 17-én d. u. 4 órakor az Erzsébet téri kioszk díszter- mében rendes havi ülést tart, melyre a kör tagjait van szerencsém tisztelettel meghívni Tárgy: az osztályok megalakítása. Ülés után, (ha az idő kedvez,) kirándulás a

Széchenyi hegyre fogaskerekű vasuton társas vacsorára. Dr. Osváth, a kör titkára.

Még egy rendőri historia. Hogyan ássa alá te- kintélyét a mi rendőrségünk. A „Hon“ írja: Tegnap este a „száz ház“ körül egy kertész, kinek meglehetősen nagyságu földje van, a mint kifizeti munkáit, észreveszi, hogy egy- kőtől néhány darab zöldséget lopott. Utánuk ment és egy- kétől kérdezé, nem vette-e ő el, mire ez durván visszafelelt. A kertész ezért hátba ütötte. Csakhamar ott termett egy po- rozsló és letartóztatá a kertészt, kit noha saját háza van, hol feltalálható minden pillanatban, az őrszobába kísért. A tekintetes biztos ur itt a kertész barátainak kérelmére s mert tartott tőle, hogy még ő jár rosszul, a kertészt sza- badon bocsátá, de csak addigra, míg a tolonczok házából segítségét requirált. Elmentek most már tömegesen a ker- tést házához és azt otthon találván, felszólított, hogy men- jen velök. Ez alatt nagy néptömeg gyülekezett és kis hiza volt, hogy a rendőrség népzendület nem provocált, ha még idején nem jelenik meg Járosy József kerületi esküdt, ki- nek szavára, az addig vitéztekett biztos urak meghunyás- kodva eltávoztak, s így a tizedes ur vasakaratu fölfevése, hogy majd megmutatja ő, hogy a kertész nem alszik ott- hon, dugába dől.

Egy indigena krokodilus. Szered környékén hire terjedt, hogy a Vág vízében egy krokodilus tart fürdői időnyit, s e miatt a fürdés a lakosságnak betiltatott, a kro- kodilus elfogására pedig nagy előkészületek tétetnek. Több lap nevelésének tartja ezt, pedig ha ezrével lepik el ha- zánkat a külföldi ragadozók, miért ne akadhatna meg köztük egy indigena krokodilus is.

Bécs fogyasztása az 1873-ik kiállítási évben, ösz- szehasonlítva az 1872-ik évvel: Az 1873-ik kiállítási évben fogyasztott: bor 561,579 akó, —72-ben 514,979; must 52,555 akó, —72-ben 62,524; sör 1,610,410 akó, —72-ben 1,390,358; eczet 11,552 akó, —72-ben 10,578; vágó marha 111,161 darab, —72-ben 100,708; borjú 161,231 darab, —72-ben 140,524; másféle vágó marha 101,403 darab, —72-ben 91,608; disznó 166,357 db, —72-ben 160,989; marhalah 187,074 mázsa, —72-ben 156,686; tyúk és ga- lam 891,962 pár, —72-ben 754,597; másféle szelid szárnyas 580,325 darab, —72-ben 541,707; vad 126,597 darab, —72-ben 125,928; szárnyas vad 87,915 darab, —72-ben 61,241; apró madár 5,164 tucet, —72-ben 2,781; hal és teknős állat 24,637 mázsa, —72-ben 22,038; rizs 19,311 mázsa, —72-ben 15,382; liszt kenyér, sütemény stb. 1,228,792 mázsa, —72-ben 1,172,325; hüvelyes vete- mény 37,099 mázsa, —72-ben 34,329; zöld főzelék félek 39,321 mázsa, —72-ben 64,131; gyümölcs, friss és aszalt 253,991 mázsa, —72-ben 319,705; sajt 31,479 mázsa, —72-ben 24,328; tojás 64,628,200 darab, —72-ben 60 423,100 — Zöld főzelék és gyümölcs kevesebb fogyott 1873-ban, oka az első kevesbedésének annak roppant drá- gasága és az hogy az idegenek ennek idényekor még csak gyéren szállingóztak; az utóbbinál valószínűleg a cholera- tól félelem az ok.

Rövid hírek. A bel- és igazságügyminisz- terek Heves- és K-Szolnokm. valamint a Jász-Kun kerület területén, rablók, rablógyilkosok, gyujtogatók és mindezek bünrészesre nézve egy évi időtartamra rögtönbíráskodási eljárást rendezett. — **A váci** polgári kölcsönös segélyző- egyletből „Vácvidéki népbank“ ká átalakult részvénytár- sulatnak alapszabályai bemutatási záradékkal elláttak. — **Somogy megyében** kebel szett Gyöngyös-Mellék községnek megengedtetett, hogy ott hetenkint csütörtökön hetivásárok tartathassanak. — **A városligetben** vasár- nap este 9—10 óra közt Kub József szakácsot egy ismer- tetlen kövel úgy föbe ütötte, hogy eszméletét veszítette.

Mire magához tért, érdekesebb holmijaitól ki volt fosztva. — **Öngyilkosság.** Ma d. e. 9 óra tájban Grün- wald Josefín körülbelül 40 éves nő az 6-utca 7-ik számú ház 3. emeletéről leugrott és szörnyet halt. A nevezett Lá- zár utcza lakásáról (hol Bondy vejenél volt szállva) korán reggel eltávozott és látogatás ürügye alatt kereste fel az említett házat. — **Somogyban** egy utlevélhamisító tár- saságot fedeztek föl. — **Kolozsmegyében** az inség még tart. Mint onnan írják: Hideghavas, Hideg- és Meleg Sza- mos községekben fölötté rosz az állapot. — **Pozsonyban** ma reggel leégett a honvédposztógyár. A kár tetemes.

Törvényszéki csarnok.

(Lopás a margitszigeti nagy szállodában) A d a m Julia a nevezett szállodában szobaleány, két hét előtt azon napon, midőn elbocsátása folytán a szállodát elhagyta, ennek két lakója, Konstantinné és Oroszháziné pénztárczáiból 50 illetőleg 15 frtot lopott. E pénz azonban megkerült midőn N a g y Ferencz rendbiztos Ádám Ju- liát Pesten letartóztatta. Vádolttnő, egy igen csinos 22 éves leány, ma a törvényszék előtt azt állította, hogy ő azért lopott, mert igazságtalanul lett elbocsátva. Azt mondja t. i. a vádolttnő, hogy a szálloda kulcsárnője azért jelenté őt fel restnek a felügyelőnek, mert annak gyálá- zatos kerítési indítványait nem akarta elfogadni. Ádám Julia négy havi börtönrre ítéltetett.

Közgazdasági értesítő.

Terményüzlet. B u d a p e s t, j u l. 15. Ma rend- kívül csekély üzlet fejlődött ki s egyes kis tételek keltek el változatlan árák mellett. Hivatalos jegyzéssel kötések nem történtek. Határidőre szintén jelentéketlen volt az üzlet. Usance-buza szept.—okt. 5.80—85 kr, kukoricza aug.—szept. 4.30—35. Zab szept.—okt. 2.10—12 kr.

Magán tudósítások szerint tavalyi termés naponkint csekélyebb érkezik, míg az újból még csak egyes kis téte- lek jönnek. Határidőre csekély üzlet; usancebuza szept.— okt. 585 mázánként, Z a b szept.—okt. 20,000 mérő kelt el 2.13 kron Győrben.

Áru- és értéktőzsde. Az e l ő t ő z s d é n kül- földi kedvező hírekre igen élénk hangulat fejlődött ki s főleg bankokban erős üzlet volt észlelhető. Földh. 80—81. 50, municipalis 39.50. 40.25, m. hit. 214.75—216.50, an- glo 44.75—45.50, tak. és hit. 55. — A d é l i t ő z s d e ugyanazon kedvező iránynyal nyílt meg. Vasuti kölcsön 95.50, dijsorsj. 86, municipalis 40—39, anglo 45.75, m. hit. 215.50, franko-magy. 80, földh. 80.75. Tak. és hit. 55.50, Biztosítók szilárdabbak; első magy. 925, Hunnia 39; Gschwindtféle 210, gyapjumosó 84, Schlicktféle 200, Spolium 150. — Valuták és jelváltók változatlanok.

Időjárás. Rekenő hőség; hőmérsék reggeli 7 óra- kor + 26. C.

Nemzetközi borvásár tartásának eszméjét pendit- ti meg dr. Entz Ferencz a „Földm. Erd.“ hasábjain, in- dítványozván, hogy az idén életbe lépő gabnavásár min- tájára, rendezzünk évenként egyszermind nemzetközi borvásárt is. Elmondja ezután, mi történiük e tekintetben Bordeauxban és a Rajna vidékén s a borvásárt nálunk legjobban Sz.-György napja körül véli megtarthatónak. — Az eszme mindenesetre éltérvaló s méltó, hogy borterme- lőink mielőbb megvalósítsák.

Simonyi Ernő, Moesary Lajos, főmunkatársak:
CSÁVOLSZKY LAJOS, felelős szerkesztő.

H I R D E T É S E K.

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész.

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

Titkos betegségeket

1) az önfertőzőésnek minden következményeit, u. m.:

MAGÖMLESEKET,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondtófolysást, különösen a

TEHETELEN SÉGET

(elgyengült férfertőt),

2) huyesőfolyasokat (még oly idültéket is), a nyomzórészek bujakóros fo- kélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjában és elcsufításában,

3) **huyesősziüküéseket**

4) friss és idült nyáki folyásokat nőknél, az ugynevezett feltér-folyást, és az onnan eredő

magtalanságot

5) **bőrkinéséseket,**

6) a huyéfolyság betegségeit, és mindennemű vizeleti nehézségeket.

Hendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik Pesten, Lipótváros, nádor-utca 13. sz. 1-ső emelet, 14. ajtószám.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszernek megküldetnek.

Vidékiknek rendes mérték nélkül is, csupán em- timetyer, sőt viseltábléll után a legkényelmesebb láb- beliek utánvételre küldetnek.

Netalan készletben épen nem található mer- tékü lábbelit (kivéve hosszú szárú eszimat) gyára kitűnő berendezése mellett, gépek segítségével, 2 óra alatt, szinte jótállással elkészít. 102 (8-12)

Lőrincz István

lábbeli gyárnok Budapesten országút 19.sz. a. ajánlja férfi-, női- és gyermek lábbeli gyártma- nyait, melyekkel az 1872. é. kecskeméti orsz. kiállításon bronz-, az alig mult bécsi világiállításon pedig érdem- érdmet nyert.

Megrendelések helyben és vidékre, nagyban és kicsinyben legnagyobb pontossággal eszközöltenek. Vidékiknek rendes mérték nélkül is, csupán em- timetyer, sőt viseltábléll után a legkényelmesebb láb- beliek utánvételre küldetnek.

Netalan készletben épen nem található mer- tékü lábbelit (kivéve hosszú szárú eszimat) gyára kitűnő berendezése mellett, gépek segítségével, 2 óra alatt, szinte jótállással elkészít. 102 (8-12)

Helyiség változtatás.

A Pesti biztosító-itézet

IRODÁI

f. évi július 15-től kezdve

két sas-utczai 11. sz.

saját házában vannak.

Kiadó hivata-
muzeum-utca 8-11

Előfizetési árak

Egész évre . . . 16 ft. Negyed é
Félévre 8 ft. Egy hóna

A lap szétküldésére vonatkozó elő-
fizetési pénzek és hirdet-
kiadó-hivatalba intézen

Visszapillantás
vasut t

Július 15-ke volt
Kálmán az előtti napon.
ellenzéki képviselő soron-
dók a kormánypart azon-
ügyminiszter ur állá-
gével a t ö n y e k
z é r l e t t é s z i n
m á n y i t é l ő e r
a z e l l e n z é k m

Már a két első szö-

Gyula — mint az orosz-
bányák széjjel, a képvís-
lansági számított áru-
és minden állam-, nem-
litikai helyes combinatio-
árkolt sánczát. Egyet üt-
hatása s mindkét partot

A kormánypart meg-
fegyverzett vitézeknek, k-
azon függönyt, melyet
delmi forgalom előnyeib-
emelkedési hitegetéseiből
tatlanok ezen törvényjav-
tál megrettenjenek: be-
áll kiállításokkal kény-
hőség nyomása alatt elt-

Lehetetlen volt a
azon intézkedésnek, m-
ítélnék a néphez tartot-
latlanná teszik, tegnap-
oldali padok az ily pe-
massal versenyeztek az

Higgadtan meggo-
szerült helyzet okozta fe-
nincs leverőbb, sujtóbb
hazafiban a küzdés sík-
ha az ember néha szót é-
végpusztulással fenyege-
csak azon emberi gyeng-
francia közmondás ta-
malheur ce que de pou-
b ü l é s t é r e z a
m a g á t k i p a n a

De nekünk azért, k-
nem szabad künn elhal-
hirlapok utján, künn ke-
fülébe kiáltani az orszá-
lázatot, melyet gyáva-
szerződéses! nemzetünk
örvényre, melynek sze-
jobbodal legfontosabb
főtényezőjét hajánál
vonszolja, azon örvényh-
édeikeinket behánytuk
ritó kiáradással fenyege-

Azon általános ked-
gyenletes s mellé veszed-
oldal függetlenné látsz-
nyunk teremtett, némi r-
keserű pohár kiürítését
szájától, de fájdalom e-

Előttem kétségte-
törvényjavaslatot a h-
dandja, minek utána k-
horvátok, kiket mind
fegyverrel és szavazat-
parancsolva, a mindig
pedig a tömösi öszkek
dozni készek. Ezenkívül
az összes miniszterium-
éveken át volt alkalm-
csak egy s bár melyik
tőznek, a jobboldalon
minden kanapé-proce-
sangvinem (de nem m-
riamur pro ministerio